

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

Rīgai un Jūrmalai

OTRDIENA, 10. JANVĀRIS, 1995
NR.8 (1102)
CENA (DIENA+ RĪGAI UN JŪRMALAI) — Ls 0,10

Gračovs — čečenu labvēlis

Pāvels Širovs — 2.lpp.

Latvijas blēži iepērkas Vācijā

Anita Smoļenska,
Dienas ārzemju ziņu birojs — 3.lpp.

Kas sabiedriskajā transportā var braukt bez maksas un kam ir atlaides?

Uz jautājumiem atbildēs Satiksmes ministrijas Transporta koordinācijas nodaļas vadītājs Jānis Kuškins, ja zvanīsiet 10.janvārī no plkst.11 līdz 13 pa tālruni 213089

Valsts rezervju mazutu pārdos pašvaldībām

Kurināmais iet uz beigām

Baiba Melnace,
Māra Grinberga,
Jānis Gurgons

Rīga, Jēkabpils, Madona, Ludza, Preiļi, 9.janv. Tā kā vairākām Latvijas pašvaldībām ir katastrofāli samazinājies kurināmā mazuta krājumi, valdība nolēmusi pārdot pašvaldībām 14 000 tonnu mazuta no valsts rezervēm.

Tas ir maz, *Dienai* teica enerģētikas valsts ministrs Juris Ozoliņš, jo Latvijā mēnesi tiek patērēti 50 000 tonnu mazuta, taču vairāk šā kurināmā valsts rezervēs nav. Vairākos valsts rajonos kurināmā pietiek vairs tikai pāris dienām.

Pagaidām vēl nav skaidrs, kuras pašvaldības un cik mazuta varēs iegādāties, *Dienai* paskaidroja J. Ozoliņš, jo Ekonomikas ministrijā izveidotā darba grupa pirmdien tikai veidoja sarakstu, kas būs zināms otrdien. Taču skaidrs, ka Rīga šo mazutu nepirks, to varēs iegādāties lauku rajonu pašvaldības, kam ir lielākas grūtības. «Taču es nedomāju, ka šis lēmums varētu atrisināt visas problēmas,» teica enerģētikas valsts ministrs.

Jēkabpilī kurināmā pietiek tikai aptuveni nedēļai, *Dienai* informēja Jēkabpils domes izpilddirektors Kārlis Skrastrīns. Pagājušonedēļ šā iemesla dēļ tika atslēgts siltais ūdens, ko jēkabpilieši saņēma katru dienu kopš apkures sezonas sākuma. Ar vairākām firmām notiekot sarunas par degvielas iegādi, taču pagaidām bez rezultātiem. Pašvaldība meklē iespējas mazutu iegādāties ar Lietuvas un Igaunijas starpniecību, taču arī bez rezultātiem. Šāda situācija, kā teica K. Skrastrīns, nevar būt ne runas par karstā ūdens pieslēgšanu, jo nav zināms, vai mazuta pietiks telpu apsildīšanai.

Madonā mazuta apkurei pietiek vairs tikai četrām dienām, *Dienai* pastāstīja Madonas siltumtīklu uzņēmuma direktors Fjodors Jakovļevs. Lidzīgā situācijā pašlaik ir arī Valmieras un Limbažu siltumapgādes uzņēmumi.

«Pilsētas katlumajām dzīvojamu namu apkurei mazuta atlicis vairs tikai dažām dienām, karstais ūdens atslēgts jau sen. Nauda vēl ir, bet kurināmo Latvija iegādāties nekur nevaram,» *Dienai* teica Ludzas domes priekšsēdētājs Edgars Žurzdīns. Neatālu no Žilupes pie robežas Krievijas pusē stāvēt ešeloni ar mazutu, taču ne Ludzas, ne citu pilsētu pašvaldības to nevar iegādāties. Ja kurināmā nebūšot, aukstumā pārplīšot arī siltumtrašu caurules.

Skat. Pārdos mazutu 8.lpp.

Saeimas deputātu alga, iespējams, būs 206 lati

Juris Tihonovs

Rīga, 9.janv. Saeimas Prezidijs pirmdien nolēma atbalstīt un nodot apspriešanai Frakciju padomē priekšlikumu deputātu algu noteikt 206 latus. Saeimas priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs paskaidroja, ka vēstulē, kas saņemta no Valsts reformu ministrijas, teikts, ka deputāta algai faktiski jābūt 280 latu, jo kārtības ruļļa 12.pants nosaka, ka deputāti saņem civildienesta amatu 1.kvalifikācijas kategorijai atbilstošu mēnešalgu. Taču pašlaik atbilstošu likumam pārejas periodā ir tikai ierēdņu kandidāti, kas par augstāko kategoriju saņem 80% ierēdņu algas. Vidējā ierēdņa kandidāta alga esot 206 lati.

A.Gorbunovs informēja Prezidiu, ka viņš kā Saeimas priekšsēdētājs pārrunājis saspringto budžeta situāciju ar *Latvijas ceļa* un TPA frakcijām, kuras, savstarpēji konsultējoties, pieņemušas lēmumu ierosināt noteikt deputātu algu 206 latus. Šo lēmumu atbalsta arī Saimnieciskā komisija, preseī paziņoja tās priekšsēdētājs Viesturs Pauls Karnups (LNNK). Ja Frakciju padome atbalstīs šādu projektu, tad turpmāk katrs deputāts saņems pamatalgu 206 latus un 55 latus ar amata pienākumiem saistīto izdevumu atlīdzināšanai. Par katru sēdi komisijā deputāti saņem 6 latus. Komisiju un frakciju vadītājiem tāda gadījumā pieņaktos arī 50 latu piemaksa.

Saeimas sekretāra biedrs Zigurds Tomiņš preseī pastāstīja, ka deputāti saņem civildienesta amatu 1.kvalifikācijas kategorijai atbilstošu mēnešalgu. Taču pašlaik atbilstošu likumam pārejas periodā ir tikai ierēdņu kandidāti, kas par augstāko kategoriju saņem 80% ierēdņu algas. Vidējā ierēdņa kandidāta alga esot 206 lati.

V.P.Karnups paskaidroja, ka šāds algas paaugstinājums saistīts ar likuma prasību ieviešanu un arī ar darba apjoma pieaugumu Saeimā. Viņš apgalvoja, ka šis algu paaugstinājums neiespaidosot valsts budžetu, tā būšot tikai Saeimai atvēlēto līdzekļu pārdalīšana.

komisija, preseī paziņoja tās priekšsēdētājs Viesturs Pauls Karnups (LNNK). Ja Frakciju padome atbalstīs šādu projektu, tad turpmāk katrs deputāts saņems pamatalgu 206 latus un 55 latus ar amata pienākumiem saistīto izdevumu atlīdzināšanai. Par katru sēdi komisijā deputāti saņem 6 latus. Komisiju un frakciju vadītājiem tāda gadījumā pieņaktos arī 50 latu piemaksa.

Saeimas sekretāra biedrs Zigurds Tomiņš preseī pastāstīja, ka deputāti saņem civildienesta amatu 1.kvalifikācijas kategorijai atbilstošu mēnešalgu. Taču pašlaik atbilstošu likumam pārejas periodā ir tikai ierēdņu kandidāti, kas par augstāko kategoriju saņem 80% ierēdņu algas. Vidējā ierēdņa kandidāta alga esot 206 lati.

V.P.Karnups paskaidroja, ka šāds algas paaugstinājums saistīts ar likuma prasību ieviešanu un arī ar darba apjoma pieaugumu Saeimā. Viņš apgalvoja, ka šis algu paaugstinājums neiespaidosot valsts budžetu, tā būšot tikai Saeimai atvēlēto līdzekļu pārdalīšana.

Noraidīti galvojumi par Alfrēdu Rubiku

Alfrēds Rubiks arī pirmdien tiesas zālē no saviem atbalstītājiem saņēma ziedus. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Alfrēds Rubiks arī pirmdien tiesas zālē no saviem atbalstītājiem saņēma ziedus. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Valdis Francs

Rīga, 9.janv. Pēc trīs mēnešu ilga pārtraukuma atsākot tiesas prāvu bijušā kompartijas līdera Alfrēda Rubika un Ojāra Potreki apstādības lietā, Augstākā tiesa pirmdien noraidīja pagājušajā gadā desmit Saeimas un Rīgas domes deputātu iesniegtu galvojumu par drošības līdzekļa maiņu A.Rubikam. A.Rubiks apcietinājumā atrodas kopš 1991.gada 23.augusta.

Pirmdienas tiesas sēdē vēlējas apmeklēt daudz A.Rubika atbalstītāju, taču, ņemot vērā vietu skaitu tiesas zālē, kā arī atbalstītāju necieņo uzvedību tiesas sēdēs, visi apmeklētāji zālē netika ielaisti. Zālē esošie, tiesnesim ienākot, vicināja

dūres un sauca *pozor* (kauns), kā arī aplaudēja A.Rubika replikām prokuroram Olgertam Šabanskim — *polubajnoji prokuror* (puslīdīgais prokurors), šizofrēniks utt. Savukārt pie tiesas zāles durvīm palicēju — pensijas vecuma tantu — blausnā bija dzirdama pat zālē, tādēļ policiešiem bija jālūdz viņas atstāt tiesas ēku.

Tiesas sēdē A.Rubiks un viņa aizstāvis Aleksandrs Ogurcovs kārtējo reizi izteica noraidījumu prokuroram O.Šabanskim. A.Ogurcovs un A.Rubiks uzskatīja, ka O.Šabanskis ir personīgi ieinteresēts šīs lietas iznākumā, jo 28.oktobrī pret viņu notikušais uzbrukums tiekot saistīts ar šo prāvu.

Skat. *Rubika tiesa* 8.lpp.

Krievijas armija savēlk loku ap Čečenijas prezidenta pili

Čečenu kaujinieki atpūšas Krievijas armijas artilērijas sabombardētā Groznijas frīzētavā. Pirmdien artilērijas apšaude turpinājus ne tik intensīvi kā iepriekšējās dienās, toties šāvienī bija precīzāki. Foto — EPA—A.F.I.

Atis Klimovičs, *Dienas* speciālkorespondents Groznijā

Groznija, 9.janv. Salīdzinot ar iepriekšējām dienām, Čečenijas galvaspilsētas Groznijas apšaude pēdējo divdesmit stundu laikā ir mazāk intensīva, tomēr kļuvusi precīzāka. Acimredzot Krievijas armijai ir izdevies novietot uguns korģētājus dažu simtu metru attālumā no prezidenta pils. Pils laukums un tā apkārtnē tiek apšaudīti ļoti stipri, tāpēc ceļš uz turieni ir gandrīz vai noslēgts. Lai gan uzbrucēju vienībām izdevies nostiprināties dažos pilsētas rajonos, čečeni tās faktiski patur ielenkumā.

Ziņas par to, ka Krievijas armija iepēmusi Drošības komitejas un Iekšlietu ministrijas ēku, šodien neizdevās apstiprināt. Gan Čečenijas prezidenta Džohara Dudajeva aparāta priekšnieks Abu Arsinukajevs, gan zemessardzes vienību komandieri teica, ka abas ēkas, kas atrodas aptuveni 500 metru attālu-

mā no prezidenta pils, kontrolē pil-sētas aizstāvji. Zemessardzes komandieri stāsta, ka Krievijas armijai izdevies gūt tikai nelielus panākumus. Viņi iepēmuši dažas dzīvojamās mājas, kur izvietojusies snai-peri.

Skat. *Krievijas armija savēlk loku ap Čečenijas prezidenta pili* 8.lpp.

Latvijas ceļš nolēmis atzīt priekšvēlēšanu koalīcijas

Nelliņa Ločmele

Rīga, 9.janv. Lai neradītu nevajadzīgas pretenzijas pret *Latvijas ceļu* izstrādāto Saeimas vēlēšanu likumprojektu kopumā, *LC* ir piekāpies daudz politisko spēku iebedzumiem un svītros no projekta pirmsvēlēšanu koalīciju aizliegumu.

LC valde pirmdien pieņēma paziņojumu, kurā teikts: «*LC* nekad nav tiesies veidot no neveidots koalīcijas, jo tās samazina partiju atbildību vēlēšanu priekšā. Iebilstot pret likumprojektu, partijas, protams, aizstāv savas intereses, jo neieklūšana Saeimā daudzām nozīmē politisku galu. Vēlēšanu likumam bū-

tu jāpaaugstina prasības pret partijām, taču *LC* nevēlas, lai projekta apspriešana pārvērstos demokrātiju diskreditējošās kildās, tāpēc *LC* kā partija neuzturēs spēkā pirmsvēlēšanu koalīciju aizliegumu, ja vien to no jauna neizvirzīs kādi citi politiskie spēki.»

LC priekšsēdētājs Valdis Birkavs preseī sacīja, ka pirmsvēlēšanu koalīciju aizliegums no likumprojekta tiks svītrots, taču *LC* deputāti to var atbalstīt individuāli. V.Birkavs sacīja, ka *LC* noteikti piedalīsies Demokrātiskās partijas rīkotajā vēlēšanu likuma apspriešanā nākamnedēļ, kurā aicināti piedalīties visi Latvijas politiskie spēki.♦

DP aicina plaši apspriest vēlēšanu likumu

Nelliņa Ločmele

Rīga, 9.janv. Demokrātiskā partija (DP) pirmdien izsūtījusi ielūgumus visām Tieslietu ministrijā reģistrētajām politiskajām organizācijām piedalīties Saeimas vēlēšanu likumprojekta apspriešanā nākamnedēļ. Partiju paziņojuma projektā noraidītas daudzas būtiskas *Latvijas ceļa* izstrādātā vēlēšanu likumprojekta normas.

Partiju sanāksme paredzēta 17.janvārī, uzaicināti vismaz trīs pilnvarotie pārstāvji no katras politiskās organizācijas, lai parakstītu kopēju deklarāciju. Tās projekts izstrādāts DP valdes locekļa I.Bīšera vadībā, un tiks parakstīti tikai tie punkti, par kuriem partijas spēš vienoties, *Dienai* pastāstīja DP valdes priekšsēdētāja vietnieks Juris Celmiņš. Ideja plaši apspriest vēlēšanu likumu DP radusies partiju foruma neefektīvas darbības dēļ. «Mūs uztrauc iespēja, ka *LC* cilvēki, tāpat kā pirms 5.Saeimas vēlēšanām, veidos sev izdevīgu vēlēšanu likumu,» sacīja J.Celmiņš.

«Likumam jāatspoguļo Latvijas

Eiroparlamenta pārstāvji iepazīstas ar situāciju Latvijā

Jānis Kulmanis

Rīga, 9.janv. Lai iepazītos ar situāciju Latvijā un pārrunātu Latvijas notiekošo, vienas dienas vizītē Latvijā pirmdien ieradās Eiropas parlamenta delegācija trīs cilvēku sastāvā.

Kā informē Saeimas ziņu dienests, delegācijas vadītājs Eiropas parlamenta un Baltijas valstu starptarparlamentāro attiecību delegācijas priekšsēdētājs Nilss Sindals ielūdzis Saeimas priekšsēdētāju Anatoliju Gorbunovu un Saeimas deputātus apmeklēt Eiropas parlamentu.

Sarunā ar Saeimas frakciju pā-

stāvjiem Eiropas parlamenta delegācija izrādījus interesi par Latvijas ārpolitiku, aizsardzības un reģionālo politiku, transportu. Pēc Demokrātiskās partijas frakcijas pārstāves Ilgas Gravas aicinājuma paust savu viedokli par Krieviju saistībā ar notikumiem Čečenijā N.Sindals sacījis, ka jebkurā gadi-

jūmā nepieciešams dialogs. Tikšanās vadītājs frakcijas *Latvijas ceļš* pārstāvis Pēteris Elfers informējis viesus par izveidoto Naturalizācijas pārvaldi un par to, ka pirmie nepilsoņi tiks naturalizēti jau februārī.

Skat. *Eiroparlamenta pārstāvji iepazīstas ar Latviju* 8.lpp.

Ārlietu komisija nosūta protestu EP žurnālam

Juris Tihonovs

Rīga, 9.janv. Saeimas Ārlietu komisija nosūtījusi vēstuli Eiropas padomes (EP) oficiālā žurnāla *Forum Council of Europe* izdevējam Piteram Kivitam, kurā izteikta nožēla, ka žurnāla 1994.gada decembra izdevumā ievietotajā kartē Latvijas Republika parādīta NVS sastāvā.

Vēstulē atgādināts, ka par Latvijas uzņemšanu EP tās Parlamentārā asambleja lems jau šomēnes 10.februārī iespējama Latvijas uzņemšanas ceremonijā, tāpēc esot nožēlojami, ka cilvēki, kas atbild par EP žurnālu, nepārzina mūsu valsts vēsturiskos un ģeogrāfiskos

faktus. Šajā četrās reizes gadā iznākošajā žurnālā ievietotajā kartē atspoguļots cīganu skaits dažādās Eiropas zemēs. Vēstulē minēts, ka Latvijā esot pieejami gan Latvijas cīganu biedrības, gan Pilsēnas un imigrācijas departamenta dati par cīganu skaitu, tāpēc esot aizskaroši, ka Latvijā, kas nekad nav bijusi NVS sastāvā, kartē šādi parādīta. Vēl nožēlojamāks un aizskarošs esot fakts, ka arī Lietuva un Igaunija, kas jau kopš 1993.gada ir EP dalībvalstis, žurnālā kartē attēlotas kopā ar bāli oranžo masu, uz kuras rakstīts NVS.

Komisija arī aizrāda, ka Latvijā, tāpat kā Igaunijā un Lietuvā, nav pil-

nīgi no jauna izveidotas demokrātiskas valstis, kā tas minēts kādā citā šā paša žurnāla rakstā. Šo valstu neatkarība ir atjaunota pēc 50 gadu ilgās PSRS okupācijas. «Šāda neprecizitāte nebūtu pieļaujama oficiālā informācijā no Eiropas padomes, kuras locekles ir arī valstis, kas nekad nav atzinušas Latvijas okupāciju,» teikts vēstulē.

Ārlietu komisijas vadītājs un Latvijas delegācijas loceklis EP Aleksandrs Kiršteins, kurš ir parakstījis šo vēstuli, izteicies, ka pārrunās šo publikāciju ar EP Parlamentārās asamblejas prezidentu Migelu Anhelu Martinesu, kuru pirmdienas vakarā gaida ieradāmies Latvijā.

EP informācijas direktorāts pirmdien paziņoja *Dienai*, ka 9.janvārī Strasbūrā M.A.Martiness izteicies, ka gaida Latvijas uzņemšanu atbalstošu EPPA ziemas sesijas lēmumu, tajā pašā laikā piebilstams, ka visas EP dalībvalstis pastāvīgi tikšot kontrolētas, lai pārliecinātos par minoritāšu tiesību ieviešanu. «Es ceru, ka Latvija garantēs minoritāšu tiesības ne tikai ar tās politisko grību, bet arī, parakstot nacionālo minoritāšu aizsardzības pamatkonvenciju iespējami drīzāk,» pirmdien teicis M.A.Martiness. (Šī konvencija būs atklāta parakstīšanai šā gada 1.februārī.) Pēc vizītes Latvijā M.A.Martiness dosies uz Lietuvu un Zviedriju.♦

Pensionāru federācija atbalsta pensijas vecuma paaugstināšanu

Agita Bērziņa

Rīga, 9.janv. Pirmdien, Latvijas Pensionāru federācijas (LPF) vadībai tiekoties ar labklājības ministru Andri Bērziņu, parakstīts vienotības ierosināto pensijas vecuma paaugstināšanu, tomēr uztur spēkā prasību, kas fiksēta LPF kongresā, — viriešiem pensijas vecumu paaugstināt līdz 65 gadiem, sievietēm — līdz 60 gadiem. LPF gan nenoliedz iespēju pārskatīt šo normu savā nākamajā kongresā aprīlī.

vērojot īpašos apstākļus Latvijā aizvadītos gados, *Dienai* vēl pagājušajā nedēļā pēc LPF vadības apspriedes par pensijas vecuma paaugstināšanu teica LPF priekšsēdētājs Jānis Porietis.

Kā *Dienai* pastāstīja A.Bērziņš, diskusijas ar LPF notiek, lai nostiprinātu sociālo stabilitāti sabiedrībā un lai citi pensionāri varētu samērot savu viedokli ar Pensionāru federāciju — organizāciju, kas neilgā laikā ieguvusi diezgan stabilu vietu sabiedrisko organizāciju vidū.

Domstarpības abām pusēm saglabājas jautājums, cik drīz jānotiek pensijas vecuma paaugstināšanai, le-

Šodien Latvijā mākoņains laiks, brižiem snigs slapjš sniegs, vietām putenis. Rietumu rajonos uz ceļiem — atkala. Pūtis dienvidu, dienvidrietumu vējš ar ātrumu 7 līdz 12 m/s, brižiem brāzmas 15 līdz 20 m/s. Gaisa temperatūra dienā — no +2 līdz -2°C, naktī — no 0 līdz -5°C. Medicīniskais laika tips — III (nelabvēlīgs).

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

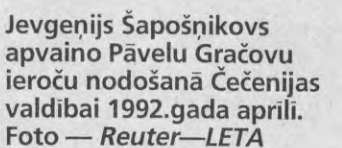
Vainīgo meklēšana ir sākusies, Vēlāk iesim pensijā?

Tas, kurš atstāja ieročus Dudajevam, tiks pasludināts par kara Čečenijā galveno vaininīku

Pavels Širovs, *Dienas* korespondents Maskavā

Jau gandrīz mēnesi turpinās kaujas darbība Čečenijā. Krievijas karaspēks iebruka tās teritorijā pagājušā gada 11. decembrī un tikai pēc divām nedēļām spēja pietuvoties Čečenijas galvaspilsētai Groznijai. Kaujas pašā pilsētā ievilkās vēl gandrīz divas nedēļas. Šodien jau var apgalvot, ka Krievijas karaspēks kontrolē aptuveni pusi pilsētas teritorijas. Otrā pusē, gluži tāpat kā gandrīz puse Čečenijas teritorijas, atrodas Džohara Dudajeva bruņoto vienību kontrolē vai vispār to neviens nekontrolē. Šo aizkavēšanas militāristi izskaidro ar to, ka sadūries ar «labi bruņotām un apmācītām kaujinieku vienībām, kuru bruņojumā ir smagā tehnika». Pēc dažādām ziņām, Čečenijas karaspēkam (vai kaujiniekiem, kā viņus dēvē Maskavā) decembra sākumā bija vairāki desmiti tanku, dažas reaktīvās iekārtas *Grad*, liels daudzums minnetēju, dažādi strēlnieku ieroči, rokasgranātas, prettanku minas. Krievijas valdības vicepremjers Sergejs Šahrajs intervijā Krievijas TV sestdien pat paziņoja, ka Dudajevam bijušas 250 lidmašīnas, to skaitā arī iznīcinātāji. Nedaudz fantastisks skaitlis, tomēr «miera laikā», pēc aculiecinieku ziņām, divi vai trīs iznīcinātāji tiešām ne reizi vien tika liduši virs Čečenijas teritorijas, turklāt tika ziņots, ka tas ir Čečenijas GKS lidmašīnas. Tanku eksistence netiek apšaubīta gluži vienkārti tāpēc, ka tos jau redzējuši visi.

Jevgeņijs Šapoņikovs apvaino Pavlu Gračovu ieroču nodošanā Čečenijas valdībai 1992. gada aprīlī. Foto — *Reuter—LETA*

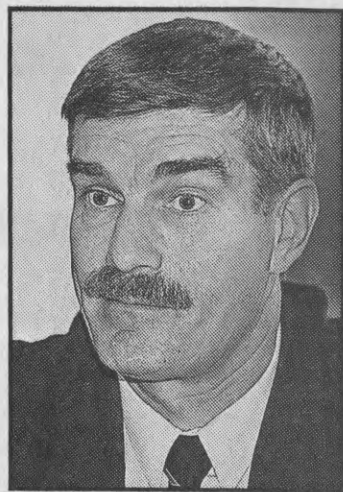

Pavels Gračovs pagaidām šo informāciju nav noliedzis. Viņa liktenis, domājams, izšķirsies jau tuvākajās dienās... Foto — *EPA—A.F.I.*

Jevgeņijs Šapoņikovs. Kā paziņoja Šahrajs, saskaņā ar Šapoņikova rīkojumu no 1992. gada februāra līdz jūnijam Grozniju apmeklēja ministru vietnieki Pavels Gračovs, Boriss Gromovs un Pjotrs Deinekns. Gračovs pēc tam kļuva par aizsardzības ministru, pārējie divi — par viņa vietniekiem. Šapoņikovs kļuva par NVS apvienoto bruņoto spēku virspavēlnieku, bet vēlāk, pēc šā postņa likvidēšanas — par Krievijas Drošības padomes sekretāru, pēc tam — par Krievijas prezidenta pārstāvi valsts kompānijā *Rosvoroženije*. Un, lai gan Šahraja vārdos nebija tieši apsūdzības minētājam personām, tomēr jāatzīmē, ka šie vārdi atskāņēja pēc tam, kad pārējās baumas par gaidāmo Gračovā atstādīšanu no aizsardzības ministra amata. Jāatzīmē, ka arī pats Šahrajs 1992. gadā bija Krievijas prezidenta valsts padomnieks. Un, jādama, varēja būt ļoti informatīvs par notikumiem, kas saistīti ar Čečeniju un bruņojumu.

Tomēr, ja Gračovs nolems saglabāt, tad var «norakstīt» Borisu Gromovu, kas tikpat kā jau ir atstādīnāts no aizsardzības ministra vietnieka amata. Turklāt arī viņš jau ir paguvus «izcelties» ar negatīvu atbildi pret spēka lietošanu Čečenijā. Un visbeidzot Šapoņikovs, kas savulaik divas reizes netika apstiprināts par Drošības padomes sekretāru, var lieliski noderēt šai lomai. Galu galā tieši viņš komandēja bijušo padomju karaspēku, kad tas atstāja Čečeniju. Tā ka «vainīgais» tiks atrasts. Viss būs atkarīgs no tā, kādās rokās nokļūs dokumenti no Dudajeva arhīva. To apliecina kaut vai bijušās *KGB* žela-

bas par spēka trūkumu šo dokumentu atrašanās. «Čekistiem» jau sen sakrājis ne mazums pārestību uz armiju, kam pašreizējā Krievijā, bez šaubām, ir daudz nozīmīgāka loma nekā FPD. Un, ja Lūbjanskas laukuma ēkas iemitnieki kļūs par šādu kompromitējošu materiālu īpašniekiem, viņi bez vilcināšanās tos izmantos. Tad aizsardzības ministru gaida jebkāda veida nepatīkamas sekas. Savukārt, ja dokumenti nokļūs armijas ģenerāļu rokās, «izskaidrošanās» sāksies viņu vidū. Tādā gadījumā nav izslēgti varianti ar ģenerāli Gromovu. No tā, kurš un kādā brīdī noliks prezidentu uz galdā vienu vai otru dokumentu, būs atkarīgs, no kura pleciem «ripos» galva un uzpleči.

Latvijas brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājs Andris Silinš. Foto — *Uldis Briedis, Diena*

Kad šis raksts jau bija uzrakstīts, svētdienas vakarā intervijā Krievijas TV Šapoņikovs sensacionāli pavēstīja, ka lielākā daļa vīglu ir viss smagāks bruņojums, kas atrodas Dudajeva formējumu bruņojumā, tika nodots Groznijas režīmam saskaņā ar Gračovā pavēli. Pēc viņa vārdiem, vēl 1992. gada pavasarī municijas un ieroču noliktas Čečenijā kontrolēja Krievijas karaspēks. Turklāt kopš 1991. gada beigām prezidents Dudajevs vairākkārt griezies pie padomju, bet vēlāk — pie Krievijas valdības ar prasību sadalīt Čečenijā esošo militāro mantību uz pusēm starp Krieviju un Čečeniju. «Kamēr es komandēju karaspēku, mēs kategoriski noraidījām šādas prasības», paziņoja bijušais PSRS aizsardzības ministrs. Tomēr, kā apgalvo Šapoņikovs, 1992. gada aprīlī Krievijas aizsardzības ministrs Gračovs nosūtījis Čečenijā dislocētajam Krievijas karaspēkam rīkojumu nodot pusī mantības un bruņojuma Čečenijas valdībai. Šapoņikova intervijā nosaucis arī attiecīgās Gračovā telegrammas numuru. «Šķiet, tagad mums jāmaksā ar šimēntiem dzīvību par viena ģenerāļa darbību», Šapoņikova intervijā komentē *NTV*.

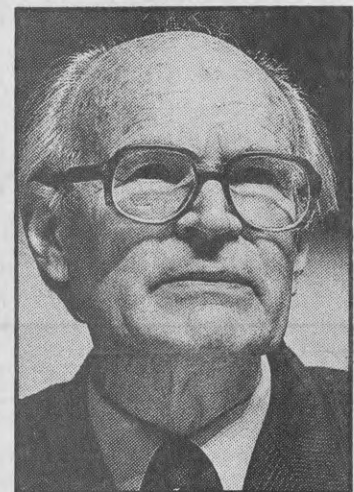
dāvātājam, kur paredzēti attiecīgi 9 un 19 gadi. Reizē ar pensijas vecuma palielināšanu būtu jāie- dēbina arī jauns pensiju veids — uz- krājumu pensijas, lai cilvēki, kas šo- dien strādā, pamazām pierastu pie- domas, ka sava pensija ir jāuzkrāj.

Tā ir mūsu konstruktīva pieeja šā- šā jautājumā risināšanai, nenoliedzot pensijas vecuma palielināšanu. Tas ir jādara, jo pretējā gadījumā no- ekonomiskā viedokļa Latvijā pēc- gadiem situācija ar pensionāriem- būs ļoti sarežģīta.

Latvijas Universitātes Demogrāfijas centra vadītājs, profesors Pēteris Zvidriņš. Foto — *Boriss Koļesņikovs, A.F.I.*

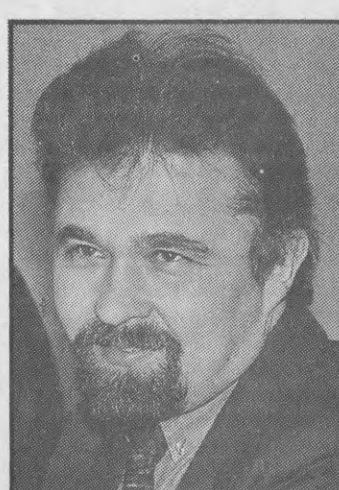
Par pensijas vecuma palielināšanu esam runājuši arī agrāk, un uz- skatām, ka tā jārisina kompleksā ar- to saistītiem citiem jautājumiem. Vairākus cilvēkus jādod iespēja aiziet pensijā līdzšinējā vecumā, sa- ņemot mazāku pensiju. Jautājumi par pensijas vecuma paaugstināšanu būtu jārisina kontekstā ar bez- darba problēmu, jo, palielinoties darbspējīgo iedzīvotāju skaitam, darbu atrast būs grūtāk. Nopietni būtu jāizstrādā pirmspensijas vecu- ma cilvēku aiztāvība, lai šā vecu- ma cilvēki neiztūtu par bezdarbnie- ku skaita papildinājumiem. Tāpat jā- domā par cilvēkiem, kam šodien ir- tiesības aiziet pensijā ātrāk. Kādas- būs iespējas pensionāram strādāt? Vēl arodbiedrību savienība gribētu- ierosināt pensioņēšanas vecumu- katru gadu palielināt par pusgadu, arī šogad. Mūsu ieteikums ir — vi- riešiem pārceļ istenot 10 gadus, sie- vietēm — 20, nevis kā valdības pie-

Kā liecina mirstības jaunāko ta- bulu dati, sešdesmit gadus vecam vīrietim Latvijā saskaņā ar mirstības intensitāti turpmākais vi- dējais mūža garums ir 14,5 gadi. Tā- pēc bieži arī prešē izskanējušais viedoklis, ka diezin vai daudz vīriešu- sasniegs 65 gadus, nav zinātniski- pamatots. Mūža garums jaundzi- mušajiem ir 61,6 gadi. Acīmredzot- tāpēc radies šis maldīgais priekš- stāsts, bet tā nav pareiza nostāde.

Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājs Jānis Poriets. Foto — *Boriss Koļesņikovs, A.F.I.*

Mans viedoklis ir tāds, ka es vai- rāk sliecos atbalstīt valdības nostā- ji šajā jautājumā. Gandrīz nekur ci- tur nav tik zems pensioņēšanas ve- cums, un, ja gribam līdzināties Ei- ropas standartiem, mums agrāk vai- vēlāk pie tā jānonāk. Kā negatīvu- iezīmi varbūt var atzīmēt iespējamo- bezdarba līmeņa nelieļu palielinā- šanos, kas sarežģīs konkurenci- darba tīrū.

Sociālo lietu valsts ministrs Vladimir Makarovs. Foto — *Uldis Briedis, Diena*

Uzskatu, ka pensijas vecuma paaug- stināšanas izmaiņas vajā- dzējā pieņemt Satversmes 81. panta- kārtībā, lai beidzot lēmuši, kas ie- tekme daudzus cilvēkus, nestātos- spēkā uzreiz pēc to pieņemšanas. Cilvēkiem jāatstāj laiks pārdomāt.

Ar pensijas vecuma paaugstinā- šanas reformu tiks panākts, ka des- mit gadus vecuma pensionāru

Neskati deputātus no cepures jeb Ko Saeima paveikusi rudens sesijā

Tupešu Jānis*

Pagājušajā vasarā, sākoties valdības krīzei, daži politi- kie spēki izvīzēja ideju par ārpuskārtas vēlēšanu nepiecie- šamību, jo pašreizējā sastāvā Saeima nespējot efektīvi strādāt. Vislabākais parlamenta darba efektivitātes novērtētājs ir laiks, tāpēc šajā publikācijā vēlos apkopot visu to pozī- vo, ko, manuprāt, Saeimā ir izdevies paveikt rudens sesijas laikā. Sabiedrībā Saeimas deputāti nereti tiek aprunāti, izsmiekti, nicināti, jo labus vārdus parlamentam velti reti. Arī es pats piekritu, ka Saeimas deputāti nereti par savu darbu ir izpelnījušies kritiku un asus vārdus, taču tikpat svarīgi ir novērtēt sasniegto, lai varētu veiksmīgāk plānot darbu šajā gadā.

Parlamentāriešu rudens sesijas darbu, manuprāt, iespējams iedalīt četrās svarīgākajās virzienos: valsts drošība, ārpolitiskā attīstība, tiesu sistēmas reforma un saimnieciskās dzīves pārveidošana, balstoties uz tirgus ekonomikas principiem. Uzreiz gan svarīgi akcentēt, ka visa šī darbība ir cieši saistīta, tāpēc nav iespējams noteikt apgalvot, kura likumdošanas joma analizējama kā prioritāte. Lai Latvijas valsts sekmīgi varētu integrēties Eiropas demokrātiskajās organizācijās, iekš- politikā centrālais ir jautājums par demokrātiskā un tiesiskās valsts veidošanos. Savukārt tiesiskās valsts veidošanās ir saistīta ar ekonomisko stabilitāti un vispārējo drošības līmeni.

Valsts drošība
Valsts drošības jomā, manuprāt, jānosauca trīs svarīgākie likumi. Tie ir tresējā lasījumā pieņemtie likumi «Par valsts aizsardzību», «Par valsts robežu», kā arī pagaidām pir- mājā lasījumā pieņemtais likums par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav citas valsts pilsonības, statusu. Likums par valsts aizsardzību nosaka sadarbību starp visiem valsts bruņotajiem spēkiem, un tas ir no- zīmīgs no Latvijas iekšējās drošības viedokļa. Iekšējā drošība noteikti jā- saista ar valsts robežas sakārtoša- nu, ja ņemam vērā arī pieaugošo skai- tu Eiropas valstīs. Valsts robežas sa- kārtošana ir ne tikai politiska, bet arī ekonomiska mērķis, lai varētu iekšējo tirgu pasargāt no negodīgas

karus starp Latviju un Eiropu. Pie- ņemot, ka Latvijas ārpolitiskās pri- oritātes tuvākajā nākotnē saistīsies ar integrēšanos Eiropā, saimniecī- ko sakaru attīstība ir labs pamats šā nākotnes mērķa sasniegšanai.

Runājot par ārpolitiskajiem vir- zieniem, gribu sevišķi uzsvērt Sa- eimas pieņemto likumu par nacio- nālo bruņoto spēku piedalīšanos starptautiskajās operācijās. Ja patie- si vēlamies iekļūt rietumvalstu mi- litārajās organizācijās un tādējādi- gūt noteiktas drošības garantijas, mums jāsaprot, ka arī Latvijas val- stij jānodrošina savas Eiropas dro- šības sistēmā. Manuprāt, minētais likums veicina Latvijas armijas at- stāstību Eiropas standartiem.

Tiesu reforma
Starptautiskajā praksē ir pie- ņemts demokrātisku valsti vienla- kus uzskatīt arī par tiesisku. Tāpēc Latvijā būtiska ir tiesu reformas gaita un attiecīgo priekšnosacījumu radīšana tiesiskajai kārtībai valstī. Šoruden Latvijas parlamentārieši tiesu reformas ietvaros pieņēmuši likumus par apgabaltiesu izveido- šanu, par tiesnešu disciplināro atbi- dību. Tiesisko kārtību veicina arī li- kums par iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtību valsts un pašvaldību iestādēs, jo ta- gad, manuprāt, skaidrākas ir at- tīcības starp valsti kā varas institū- ci un sabiedrību.

Tiesu reformas gaita Latvijā, ie- spējams, nenotiek tādos tempos, kā tas būtu vēlams. Kā vienu no gal- venajiem tiesu reformas šķēršļiem varētu minēt Latvijas sarežģīto saimniecisko situāciju, jo bez nau- dās ieguldījumiem kardināli mainīt tiesu sistēmu ir gandrīz neiespēja- mi. Tāpēc jāatbilst uz jautājumu, ko- Saema veikusi, lai uzlabotos eko- nomiskais stāvoklis Latvijā un cel- tos mūsu visu labklājību.

Saimniecība
Sociālās politikas jomā noteikti jāmin likums par sociālo palīdzību un pabalstiem, jo, ņemot vērā lielo

VĒSTULES

Kādēļ Latvijai vajadzīgs McDonald's Čiburgera aizsardzība

Būdams latviešu izcelsmes amerikānis, es ar diezgan lielu interesi esmu sekojis reakcijai pēc *McDonald's* restorāna atvēršanas Rīgā. Cilvēki protestē pret *McDonald's*, jo tas kaitē videi un latviešu kultūrai. Kad *McDonald's* tika atvērts Francijā, pret to vērsās kā franču garam neabilstošs. Un tā visur pasaulē. Tomēr līdz ar *McDonald's* parādīša- nos kādā valstī tam līdzī nāk arī zināmas politiskas priekšrocības, ko- būtu vērts apspriest.

Latvijai vajag atbalstīt un aizsargāt *McDonald's* un citus amerikāņu uzņēmumus, tas ir labāks veids, kā uzturēt Latviju brīvu un ārpus bijušās padomju ietekmes. Padomju Savienības laikā latvieši vienmēr varēja izraisīt uzmanību pret Latviju, jo tā atradās padomju kontrolē.

Pašlaik Latvijas vārdi vispār neparādās amerikāņu laikrakstu slē- jās. Serbijā, Čečenijā, Haitī — ar to ir pilnas mūsu avīzes. Tomēr tikai Haitī gadijuma ASV ieņēma militāro nostāju. Amerikai bija ekonomī- kas intereses Haitī. Pašlaik amerikāņu prese varētu mazāk uztraukties par iebrukumu Čečenijā. Maskavā pie varas ir komunisti, tāpat tā ir iekšēja lieta.

Bet padomā, kāda reakcija sekotu, ja tiktu saposītas *McDonald's* zelta arkas Groznijas centrā vai noliktava ar *Palmolive Colgate* pro- dukciju. Vai jūs domājat, ka Vašingtonā tas paliktu nepamanīts? Tas izklausās briemīgi, ka preces un darījumi ir svarīgi arī cilvēkiem. Taču uz to var paraudzīties no cita viedokļa — ka amerikāņu suverē- nitāte ir apdraudēta, ja ir apdraudēti tās iestādījumi.

Vašingtonas valdības rūpes ir biznes, un maz ticams, ka ASV stā- vētu malā un noraudzītos, kas notiek Čečenijā, ja tur atrastos ameri- kāņu uzņēmumi un tie tiktu izpostīti.

Mēs dažreiz domājam pārāk kareivīgi, kad runa ir par aizsardzību. It kā pietiktu tikai ar šautenēm un karavīriem, lai aizsargātu savu val- sti. Latvijā ir pārāk maza, lai aizsargātu sevi. Kādēļ uztraukties par ieroču gādāšanu, ja lielais kaimiņš var šeit ienākt, kad vien vēlas. La- bākā aizsardzības līnija, ko Latvija var izveidot, ir piesaistīt ārvalstu investīcijas, it īpaši no tām valstīm, kas aizstāvēs savas intereses. Kos- tarika Centrālamerikā ir pieņēmusi šādu stratēģiju. Šī valsts ir ap- tuveni tikpat liela kā Latvija.

Kad Latvijas valdība domā par valsts uzņēmumu pārdošanu ārval- stu kompānijām, tai vajadzētu apsvērt, kuras valstis izvēlēties. Ja Itāli- jas vai Lielbritānijas firmu pārstāvēniecības būš apdraudētas Latvijā, vai šo valstu valdībām būs pietiekami daudz ietekmes, lai pieklusinā- tu Krieviju? Vai arī, piemēram, kā reaģētu Vācija, Zviedrija? Kompāni- jas, kas vēlas ienākt Latvijā, jānovērtē arī no politiskā aspekta. Es dro- šī zinu, ka amerikāņu telekomunikāciju firmām vairs nav intereses par Latviju, kopš tā devusi priekšroku zviedru un britu firmām. Vai šīs valstis protestētu, ja to īpašums vai darbinieku būtu šeit apdraudēti? Es par to šaubos.

Līdz ar Republikāņu partijas varas atdzimšanu ASV darījumu intere- ses iegūs vēl lielāku nozīmi Vašingtonā, un šā iemesla dēļ Latvijas valdībai vajadzētu veicināt šeit ASV investīcijas.

Protams, man varētu iebilst, ka Latvija var tikt pārdomāta citai valstij, tāpat kā Krievija to spētu sagrābt militārā ziņā. Tomēr investīcijas var piesaistīt un Latvijas suverēnitātes balstus nolikt savā vietā. Tātad, kad es būšu Rīgā, es neraudzīšos uz *McDonald's* kā kaitnie- ku Latvijas kultūrai vai tās apkārtējai videi, bet gan kā garantiju, ka tiks aizstāvētas amerikāņu ekonomiskās intereses un līdz ar to arī Lat- vijas suverēnitāte. Patiesībā es justos vēl laimīgāks, ja vesela *McDo- nald's* restorānu ķēde tiktu uzcelta gar robežu ar Krieviju. Latvija ne- varētu izveidot labāku aizsardzību.

Džons Freivalds, Minneapolisē

Diena Galvenā redaktore Sarmīte Elerte

Redakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīga, PDP, LV-1963. Tālrunis 220019. Iznāk kopš 1990. gada 23. novembra. Izdevējs — a/s *Diena*.

Reģistrācijas apliecības nr. 1046. Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas. The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day). 12 Pils St., Rīga, PDP, LV-1963, Latvia. Metiens latviešu izdevumā 59 700, krievu — 16 850.

© Parpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz *Dienas* obligāto Sludinājumu *Dienai* pieņem Skopu nr. 12/14, tālr. 221133

Pasūtījuma indekss 68116.

Manuskripti iesniedzami divos eksemplāros masīnrakstā, tos nerecenzē un atpakaļ neizsūta.

LIKTEĒNIS

KRĀPŠANA

Vienmēr jābūt un ir rezerve!
Cilvēks ratiņos un akvalangā

Anija Pelūde

1976.gada jūlijā peldoties četrpadsmit gadus vecais Irgors Svistunovs lauza sprandu... Tagad viņam ir 32 gadi, un otrdienas vakarā, 17. janvārī, VEF peldbaseinā Irgors demonstrē savu peldētprasmi. Iemirgosis spožas prožektoru ugunis, sanēs videokameras, fotogrāfi knipsēs un žurnālisti izbrīnā snākstis kaklus, lai redzētu, kā ar akvalangu peld cilvēks, kam paralizētas abas kājas un rokas. Taču vai zināt, kas Irgoru pašu šajā notikumā pārsteidz visvairāk? Ne tas, ko viņš šādā stāvoklī spēj izdarīt, bet kas cits. Izrādās, ka ideju par paralizētiem cilvēkiem, kas peld ar akvalangu, kluba Shelf puiši noskatījuši kādā ārzejņu žurnālā jau labi sen, taču esot bijis grūti sameklēt kaut vienu kandidātu, kas būtu ar mieru pieņemt viņu piedāvājumu — izvingrināt savus nekustīgos locekļus. «Kāpēc?!» Irgors brīnās. «Kāpēc pirms manis visi no šīs kolosālās iespējas peldēt ar akvalangu bija atteikušies?»

Jā, Irgors trenējies Daugavas sporta klubā, bijis labs skrējējs. Vasarā puiši dzīvoja sporta nometnē un vispār ļoti pavadīja laiku. Arī peldēja. Taču Irgoram gadījās nelaime — lecot ūdenī, viņš lauza sprandu. Iestājās kāju un roku paralizē. Gadu Irgors nogulēja Traumatoloģijas un ortopēdijas institūtā. Pēc tam nokļuva sanatorijā. Tur vairs nebija ne māsiņu, ne mammas un māsas, kas līdz tam slimnīcā viņu gan ģērba, gan mazgāja, gan paēdināja. Irgors pirmajā pusdienreizē ielicis galvu sanatorijas apzīmogotajā šķīvī un niknumā uz sevi izēdis to tukšu. Tā sākusies, kā Irgors saka, viņa adaptācija jaunai dzīvei.

Protams, ar apņemšanos bijis daudz par maz. «Pirmajos trīs gados es kļūvu vienkārši mežonīgs. Atnāk kāds ciemos, bet manās acīs skaidri lasāms: «Kaut jūs visi drižāk lasītos prom — es taču esmu nepilnvertīgs.» Vēlāk sapratu, ka tā var zaudēt prātu. Sāku trenēties. Taču, sēžot augu dienu divās istabās, var uztrēnēt muskuļus, bet ne

Irgors Svistunovs: «Ko vēl gribētos? Visu! Man piedāvāja lēkt ar izpletni. Protams, izmēģināšu.» Foto — Raitis Puriņš, Diena

gan min uz papēžiem. Reizēm vajadzēja sacensties, kurš kuram dos ceļu. Citreiz soferi uz mani sadusmojās. Taču mēs neesam tik bieži viesi uz ceļiem, lai uz mums ļaunotos, — tā es domāju. Desmitajā gadā pēc traumas mēģinājis pats saviem spēkiem arī peldēt. Irgors ienests ūdenī, bet traucējuma atmiņas, kā toreiz, 1976.gadā, viņš Daugavā zem tilta, kas savieno Jēkabpili un Krustpili, bezpalīdzībā sliet. Pagājušajā gadā pilnīgi nejausi iepazīties ar Rihardu Valandu, Rīgas rajona invalīdu biedrības priekšnieku, kas savukārt par

Irgoru pastāstījis puišiem no akvalangistu kluba Shelf.

«Viņi mani aizveda uz baseinu. «Kāpēc esi zekēš?» kāds vīrs no baseina personāla man vaicāja. «Auksts ūdens!» Kamēr viņš skrēja ieslēgt sildītāju, tikmēr jau biju nopeldējies. Jutos kā zivs ūdenī. Gribu — pagulu, gribu — pastaļu. Izmēģināju dažādus akvalangus — ar vienu, ar diviem baloniem, vieglāku, smagāku. Peldētu arī bez akvalanga, taču nevaru noturēt galvu virs ūdens. Nākas izdzīties ar masku un cauruli. «Ja noliksi galvu un caurule iekļūš ūdens, nekās briesmīgs nenotiks. Tikai nekriti panīk. Vienmēr jābūt un ir gaisa rezerve. Tad pamazām izdzen ūdeni laukā un peldi tālāk.» puiši mācīja. Viņi no manis nebaidās. Nebaidās nest, nogērbt. Nebaidās ieslēgt acis ūdenī. Viņi vienkārši neņem vērā manas problēmas, un tā ir patīkama brīvības sajūta. Tas nav kā pilsētā uz ielas, kad cilvēki, ieraudzījuši invalīdu ar ratiņiem, jau pa gabalu bēg no ietves nost, dodot ceļu. Kāpēc?! Es varu jost apbrukt! Es dzīvoju!» — tā Irgors.

Kā gan savādāk?! Kad Irgors sanatorijā ar degunu bakstīja zupas šķīvi, viņam bija tikai piecpadsmit divi gadi. «Ko vēl gribētos?» jautāju viņam. «Visu!» Irgors atteicās. «Man piedāvāja lēkt ar izpletni. Protams, izmēģināšu. Vēl gribu peldēšanā ar akvalangu atrast sev sabiedroti, arī ar ratiņiem.»

«Un lai būtu sieviete?» vaicāju. Irgors atbild: «Atļaujiet padomāt.» Viņš zina, ka jebkurš — gan veselais, gan slimais — ilgi var būt nelaimīgs tikai paša vainas dēļ. Kā gan lai palīdz tam, kuram pašam nav drosmes paciest ne nāvi, ne dzīvi, kurš nevēlas ne pretoties, ne bēgt? Kurš nonākt pie šīs atziņas, kā redzat, nav bijis ne viegli, ne vienkārši...»

Latvijas blēži iepērkas Vācijā

Anita Smojenska, Dienas ārzejņu ziņu birojs

Kādi Latvijas kundzei Vācijā ļoti veicās: iegriežoties firmas Karstadt preču namos Esenē, Hamburgā, Kelnē, Diseldorfā, Dortmundā un Minsterē un maksājot ar viņai nepiederušo Rīgas komercbankas kredītkarti, dažu dienu laikā dāma iepērka par 23 000 vācu marķu (ap 8100 latiem).

Viņas līdzgaitniekam — kādam Latvijas kungam — kurš tādā pat veidā iepirka mantas par apmēram 17 000 marķu, Minsteres mirtiesas piesprieda 15 mēnešu cietumsodu, bet kundzei — nekā. Jo viņa pamanījās aizmukt, domājams, uz Latviju.

Kundze arī esot uzskatāma par krāpšanas pasākumu iniciatoru, raksta avīze Münstersche Zeitung. No kādas latviešu pazīņas tā saņemusi Rīgas Komercbankas izsniegto Visa starptautisko kredītkarti, it kā ar lūgumu viņas vietā iepirkties Vācijā. Apsūdzētā ne tikai kredītkarti, bet arī ikreizējo pirkumu pasākumus parakstījis ar paziņas vārdu. Kamēr sieviete uzstājusies kā pircēja, tikmēr vīrietis viņu ar mašīnu vedis uz preču namiem minētās pilsētās, pavārdzīvis veikalos un nogādājis sapīrtās preces uz spēktriatiem, par atbildību saņemot dažas iegādātās mantas.

Kā raksta Münstersche Zeitung, par krāpšanas nodomu liecina arī apsūdzēto uzmanīgā rīcība. Tā viņi acimredzot esot iekalkulējuši, ka pie samaksām, kas pārsniedz 400 marķus, automātiski tiek pārbaudīta kredītkarte. Attiecīgi viņi savos pirkumos allaž palikuši zem šī limita, tā vietā uzmeklējot vienu un tā paša veikala dažādas kases, piemēram, Dortmundas filiāles gadījumā — 28 vienā dienā. Prokuratūra izskaidrojusi, ka krāpnieku pāris devies iepirkties pavasara vienpadsmit reizes. Apsūdzētie «uzrāvušies» Minsterē, iepirkoties vietējā Karstadt preču nama pulksteņu un rotaslietu nodaļā. Kādi pārdevēji radusās aizdomas un tad, kā raksta Münstersche Zeitung, pie darba ķēries veikala detektīvs un policija.

Abi pastāvīgie firmas Karstadt klienti Vācijā uzturējušies gandrīz divus gadus kā politiskā patvēruma pircēji. Iepirkšanās tūres rīkojusi pagājušā gada septembrī, bet tiesas prāva notikusi novembra beigās. Notiesātais vīrietis Minsteres mirtiesas spriedumu esot pārsūdzējis, paliekot gan iepriekšējā apcietinājumā. Viņš Vācijā jau esot trīsreiz notiesāts par zagšanu, atzīmē Münstersche Zeitung.

Rīgas Komercbankas kredītkaršu nodaļas vadītājs Uldis Zeitmanis Dienai teica, ka šīs kredītkartes lietotāji Minsterē noķerti ne bez bankas ziņas. Kad komercbanka no Visa International centra, kur tiek apkopota informācija par visā pasaulē ar Visa kredītkartēm veiktajiem maksājumiem, saņēmusi ziņu, ka pārtērta kredītkarte iemaksāta nauda, tūlīt ziņojusi uz Vāciju un krāpnieki aizturēti. Tik lielu naudas summu varējuši notērēt tādēļ, ka pirkumi veikti bankas nogalē, un šajās dienās banka informāciju nesāpēm. Laiks arī paiet, kamēr veikals nodod informāciju vietējai bankai un kamēr banka, kas izsniegusi karti, reaģē. Tātad, ja klienti sākuši iepirkties piektdien, tad nākamās nedēļas pirmdienā, iespējams, viņi vēl varējuši turpināt.

Teorētiski ar svešu kredītkarti iepirkties nedrīkst un nav iespējams, sacīja U. Zeitmanis. Uz katras kredītkartes ir īpašnieka vārds, uzvārds un paraksts, un iepirkoties pircējam ir jāparaksta čekš. Tirgotāja uzdevums ir salīdzināt parakstus, viņam arī ir tiesības prasīt uzrādīt dokumentu, uz kura ir klienta fotogrāfija un paraksts. Banka var atteikties apmaksāt čekū, uz kura uzvilktais paraksts nesakrīt ar kredītkartes patiesā īpašnieka parakstu, tādējādi veikalš būtu ieinteresēts, lai kasiēri šo pienākumu izpildītu. Kādā veidā rakstā minētie pircēji tikuši pie kredītkartes (nozaguši, nopirkuši vai citādi) un kādā veidā viņi varējuši iepirkties, šādu informāciju banka no Vācijas nav saņēmusi.

U. Zeitmanis teica, ka parasti tirgotājam arī ir jāpārbauda, vai uz kredītkartes ir nauda, ko iespējams izdarīt divos veidos — ar telefona vai posttermināla palīdzību. Pārbaudi var neveikt, ja pirkuma summa nepārsniedz noteiktu limitu: Vācijā 400 vācu marķus, Latvijā — 100 ASV dolāru. Par šīm summām risku uzņemas banka. Rīgas Komercbankas pārstāvis Vācijā noteiktās 400 marķus novērtēja kā ļoti augstu limitu, tādēļ blēži arī parasti dodas uz Vāciju iepirkties.

Šīs nav vienīgās gadījums, kad krāpnieki ar Rīgas Komercbankas kredītkartēm. U. Zeitmanis sacīja, ka pagaidām tādi ir «uz vienas rokas priekšmeti saskaitāmi», kas, salīdzinot ar pasaules mērogiem, nav daudz. Vairākus blēžus banka pieķērusi, kredītkartes jau izsniedzot. Tie kartes mēģinājuši saņemt ar viltojamiem vai svešām pasēm v.tml.♦

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI Reklāmas nodaļa: Rīgā, Šķūņu ielā 12/14. Tāl. 221133

D&J 11.novembra kr. 35-215 TEL/FAX: 212724 EIROPAS UN JAPĀNAS AUTOMAŠĪNU REZERVES DAĻAS LIELĀ IZVĒLĒ RITĒŅU GULTNĪ

KLINKMANN CORP. is a leading Scandinavian company marketing Western electrical materials and components (switches, sockets, armatures, cables, contactors etc.) for building and industries. Our office in Riga is located in the centre in Old Town and for this office we need new skillful persons:

SALES ENGINEER for selling electrical materials SALES SECRETARY for customer service A potential engineer has: higher electrical education, Latvian, Russian and English (speaking) language skills, driver's licence, 22-35 years age. A potential secretary has: customer service mind, understanding of microcomputers, Latvian and English skills, 20-40 years age. We offer good training (partly in Finland) and competitive salary. Please send or fax your application to KLINKMANN-office!

KLINKMANN P.O.Box 38 FIN-00371 Helsinki Finland Fax int +358 0 513541

Mēs Jums palīdzēsim uzcelt māju un izremontēt dzīvokli. Būvmateriālu un saimniecības preču veikals. Adrese: Maskavas ielā 438, tālr. 268017.

Franču firma vēlas IREĒT UZ ILGU LAIKU TĒLPAS SALONAM RĪGAS CENTRĀ. Prasības: -150-250 kv. m., -1.stāvs ar atsevišķu ieeju un skatlogiem. Dokumentu norēķināšana ar namīpašnieku. Tāl. Rīga 320757, 331780, Parīze 46215468.

Valsts transporta uzņēmums VALMIERA PIEDĀVĀ tūrisma firmām un individuālajiem pasūtītājiem KOMFORTABĻUS AUTOBUSUS Mercedes un Volvo braucieniem uz Eiropas valstīm. Uzziņas pa tālr. 8-242-29919, 8-29-345842.

DA Privatizācijas aģentūra K. Valdemāra ielā 31, Rīga, LV-1887, Latvija Tāl. 332082 Faks: 8-010-7830363 PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO, KA 1995. GADA 11. FEBRUĀRĪ PLKST. 9.00 PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRAS TĒLPAS, RĪGĀ, KR. VALDEMĀRA IELĀ 31, TIEK RĪKOTA LIKVĪDĒJAMĀS VALSTS RĪGAS EKSPERIMENTĀLĀS FUNKCIONĀLĀS MIKROELEKTRONIKAS RŪPNĪCAS "ELMIRA", KAS ATRODAS RĪGĀ, KURZEMES PROSPEKTĀ 5, NEDALĀMO UN PĀRDODAMO KOPUMĀ ĒKU UN BŪVJU ATKLĀTA IZSOLE - SĀKOTNĒJĀ CENA Ls 1 500 000. Pieteikties un saņemt informāciju var Privatizācijas aģentūra, Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 31, 2. stāvā darba dienās no plkst. 9.00 līdz 12.00. Uzziņas pa tālruni 332706.

ISI SIGNALS INŽENIERU RĀZĪŠANAS FIRMA Sūkņi: sūkņi ūdeni, neīrurus, šķidrums, šķidrums ar cietām daļiņām līdz 15 mm, liela modifikāciju izvēle, ekonomiskums, ražīgums no 3 līdz 120 m³ stunda, jauda 0,25 - 7,5 kW, pārsūkņejamo vielu paaļums līdz 20 m, vienkārši lietošana, garantija - gads, silta ūdens cirkulācijas sūkņi. Rīgā, Talivalža ielā 23. Tāl. 561774

ARHITEKTŪRAS-PROJEKTĒŠANAS FIRMA PIEDĀVĀ PASTĀVĪGU DARBU: -arhitektam vai celtniecības inženierim ar praktiskā darba pieredzi saskaņošanā un autorizācijā (priekšroka - ar vācu vai angļu valodas zināšanām), -arhitektam(-ei) ar pieredzi darba rasējumos un detaļplānojumā, -komputera operatoram(-ei) darbam ar 2d ACAD12 un teksta redaktoriem (priekšroka - ar arhitekta vai celtniecības inženiera izglītību), -arhitektam(-ei) (nepilna slodze), -sekretāram ar vācu vai angļu valodas zināšanām un iemaņām darbā ar datoru (priekšroka - ar arhitekta, dizainera, celtniecības inženiera izglītību vai pieredzi). Iesnēgumam lūdz pievienot fotogrāfiju, CV, īsu profesionālās pieredzes aprakstu (ar ilustrācijām), kā arī minēt savus priekšstatus (prasības) par darba samaksu. Konfidencialitāte garantēta. Iesnēgumus līdz š.g. 20.janvārim (pasta zīmogs) adresēt: P.G. Arhitektonika, J. Asara ielā 13, LV 1009.

LI PĀRDOD FIRMA LIDO MĒBELES veikalu iekārtošanai, kā arī izgatavo mēbeles veikalim, bāriem, birojiem, dzīvokļiem un vasarcām pēc individuāliem vai tipveida projektiem. PĀRDODAM PLASTIKĀTU.

DA Privatizācijas aģentūra K. Valdemāra ielā 31, Rīga, LV-1887, Latvija Tāl. 332082 Faks: 8-010-7830363 PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRAS VALDE 21.12.94. IR ĀPSTIPRINĀJUSI PRIVATIZĒJAMĀ VALSTS UZŅĒMUMA "LATINTERAUTO" PRIVATIZĀCIJAS NOTEIKUMUS. Privatizējamā objekta atrašanās vieta - Uriekstes ielā 3. Objekts tiek privatizēts, pārdodot akciju sabiedrībā. Objekta nosacītā cena - Ls 750 000. Akciju sadalījums kvotas - kontrolpakete 60%, objekta darbiniekiem un pensionāriem par sertifikātiem pārdodamā akciju daļa - 13,5%, publiskajā piedāvājumā par sertifikātiem pārdodamā akciju daļa - 23,5%, akciju rezerve - 3%. UZMANĪBU! Akciju kontrolpakete tiks pārdota izsolē, kas notiks 1995. gada 14. janvārī. Izsole, kura bija paredzēta 1995.gada 15. janvārī, atcelta. Privatizācijas subjekti apliecinājumu iegādāties kontrolpaketi saskaņā ar apstiprinātajiem noteikumiem var iesniegt Privatizācijas aģentūra līdz 1995. gada 10. janvārim. Pirmā parakstīšanas kārtā uz akcijām objekta darbiniekiem un pensionāriem notiks no 1995. gada 5. janvāra līdz 19. janvārim Rīgā, Uriekstes ielā 3, 205. istaba (2. stāvs). Ar objekta privatizācijas noteikumiem var iepazīties Privatizācijas aģentūrā (Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 31, 2. stāvā) darbdienās no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 13.00 līdz 16.00. Tāl. 321112.

Valsts kanceleja IZSLUDINA KONKURSU uz Ministru kabineta padomnieku finansu jautājumos, lauksaimniecības jautājumos un pašvaldību darba jautājumos amatīem. GALVENĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS: -augstākā izglītība, pieredze attiecīgajās nozarēs un valsts vai pašvaldību darbā, organizatora pieredze. PRETENDENTIEM: -jāatbilst likuma Par valsts civildienestu noteiktajām prasībām, -nepieciešamas svešvalodas zināšanas un iemaņas darbā ar datoru (Norton Commander, Microsoft Windows, Microsoft Word). Informāciju var saņemt Valsts kanceleja pie Valsts kancelejas direktora Sekretariāta vadītāja Mārtiņa Sica, Rīgā, Brīvības bulv. 36. Tāl. 286311, 282975. PIETIEKUMI KONKURSAM - IESNĒGUMS, AUTOBIOGRĀFIJA UN ZIŅAS PAR DARBA PIEREDZI - IESNĒDZAMI VALSTS KANCELEJĀ LĪDZ 1995.GADA 25.JANVĀRIM (VAR NOSŪTĪT PA PASTU).

FIRMA PĀRDOD PASAŽIERU MOTORKUĢI P-51 3 Izspiestā ūdens tilpums - 107,9 m³, garums - 38,2 m, platums - 6,5 m, augstums - 6,7 m, motora jauda - 300 zirgspēki. TĀLRUNIS 7-61439

PĀRDOD augstas kvalitātes kādras briketes (Igaunij) jebkurā daudzumā. 1 tonna - Ls 28. Tāl. 274942. Jauniešu kamerkoris pieņem dziedātājus visas balss grupas. Gaidām no 10.janvāra Otrdienas un ceturtdienas Dziesmnieku kultūras pili Marjais ielā 7, 3.stāvā, 38.kabineta no plkst. 19.

GUMIJAS ZĪMOGI FIRMA L.G.V. VEIDLAPAS, VĪZTKARTES 287540 285560 RĪGA, BLAUMANA IELĀ 38/40 3.stāvā, 39.k. NOKIA, DANCALL, MOTOROLA SPECTRONIC VEIKALĀ K. BARONA 16/18. TĀLR. 287517. TELEFUNKEN SAKARUS NODROŠINA I.M.T.

RĪGA

Iespējama lielāka braukšanas maksa

Sarma Kočane

«Esam iesnieguši pilsētas domei priekšlikumu par braukšanas tarifu paaugstināšanu pilsētas satiksmes līdzekļos. Tas ir nepieciešams, lai 1995.gadā pilsēta nepaliktu vispār bez sabiedriskā transporta un lai to būtu iespējams uzturēt puslīdz normālā stāvoklī,» Dienai sacīja TTP priekšnieks Aleksandrs Žālītis. Pilsētas budžētā līdzekļi transportam šogad atvēlēti tikpat cik iepriekšējā gadā, ņemot vērā inflāciju un vispārējo vidējās algas paaugstināšanos. Transporta vadītāji atsākās strādāt par vidēji 100 latiem mēnesī, jo atbilda, kas viņiem jāuzņem, ir milzīga. No 800 vadītājiem gada laikā...

Jaunas atļaujas iebraukšanai Vecrīgā

Dzintra Aboliņa

Rīgas Centra rajona valde sākusī pārrēķināt autotransporta atļaujas iebraukšanai Vecrīgā. Patlaban komisija esot atļāvis izsniegt aptuveni 350 jaunu paraugu caurlaides. Centra rajona valdes izpilddirektora pirmās vietnieks Ārīns Žīgurs ceturtdien Dienai pastāstīja, ka pagājušajā gadā bijušas izsniegtas 550 patstāvīgās caurlaides iebraukšanai Vecrīgā. Pastāvīgā caurlaide pusgadam vienai automašīnai maksā Ls 177. Ā. Žīgurs pavēstīja, ka katru dienu tiek izsniegtas aptuveni 50 — 80 caurlaides vienreizējai iebraukšanai Vecrīgā. Agrāk ar vienreizējām caurlaidēm Vecrīgā iebraukšanas vidēji 200 automašīnas dienā. Ā. Žīgurs atzina, ka maksa — no trim līdz pieciem latiem par vienreizēju iebraukšanu Vecrīgā — samazinājusī iebraukstgribētāju skaitu. ◆

rīgā. Pastāvīgā caurlaide pusgadam vienai automašīnai maksā Ls 177. Ā. Žīgurs pavēstīja, ka katru dienu tiek izsniegtas aptuveni 50 — 80 caurlaides vienreizējai iebraukšanai Vecrīgā. Agrāk ar vienreizējām caurlaidēm Vecrīgā iebraukšanas vidēji 200 automašīnas dienā. Ā. Žīgurs atzina, ka maksa — no trim līdz pieciem latiem par vienreizēju iebraukšanu Vecrīgā — samazinājusī iebraukstgribētāju skaitu. ◆

Pat biznesam vajadzīga izglītība

Sākoties juku laikiem Latvijā, bija posms, kad izvirzīties varēja nevis ar izglītību vai zināšanām, bet ar izmanību, veiklību un pat nekautrību. Nu šis laiks beidzas, un to jūt arī vakarskolas skolotāji. Mācīties grīb (vai ir spiesti) dažādās firmās strādājošie, pat šo firmu vadītāji, kuri vēlētos zināšanas papildināt mežneru skolā, taču šim nolūkam pietrūkst tāda nieka kā vidējās izglītības. Vakarskola stājas policisti, viņus gan bieži mācīties atūsta darbavietā. Kam derīgs policists bez Latvijas vēstures, svešvalodas un pat kārtīgām latviešu valodas zināšanām? Skolotāji piebilst, ka uz policiju strādāt aizgājuši vairāki absolventi, to skaitā ne jau tikai labākie, čalkākie un kārtīgākie. Pēdējā laikā daudzi vakarskolas absolventi turpina mācības arī pēc vidusskolas beigšanas. Pērn 12. klasi absolvējusi 58 jaunieši, no tiem 13 iestājusies augstskolās — daži Policijas akadēmijā, Universitātes Svešvalodu un Juridiskajā, viens Teoloģijas fakultātē, arī citās. Pagājušajā gadā 10.—12. klasi audzēkņi aizpildījuši speciāli izstrādātas anketas. Uz jautājumu: «Kāpēc izvēlējies mācīties vakarskolā?» visvairāk atbildu ir: «Vēlos pēc vidusskolas mācīties tālāk.» — «Manā klasē ir daudz jaunu cilvēku, kuriem ir bērni. Viņi saprot, ka ar deviņu klasi izglītību nevarēs izaudzināt savus bērnus, kuri stāsta skolotājs Visvaldis Branka,

Rīgas pilsētas 14.vakara maiņu vidusskolas direktore Rūta Branka. Foto — Normunds Mežiņš, A.F.I.

kas šajā skolā nostrādājis jau 32 gadus. Taču ne jau tas vien. «Es taču redzu, ka cilvēks izmainās šajos trīs gados. Kā mainās viņa attieksme pret dzīvi, izpratne, viņš kļūst pašapzinīgāks, taisa karjeru. Vidējā izglītība ir nepieciešama. Japānā tā ir obligāta, taču mums tā būtu vajadzīga ne jau tāda līmenī kā padomju laikos — visiem vienādā. Varētu saņemt divu vidēju atestātu — vienu, kas dod tiesības iestāties augstskolā, otru — kas tas nedod, taču pēc gada vai vairākiem būtu iespējams kārtot papildu eksāmenus, lai saņemtu labāku atestātu,» saka skolas direktore Rūta Branka.

Piecpadsmitgadīgie — nevajadzīgie?

Jau dažus gadus skolā darbojas tā sauktās darbmācības klases. Tās ir vakarskolas (vai 8., 9. klasi skolēni). «Tā bija Buļņa kunga ideja — savākt šādas klases bērnus, kuri izmest vai aizgājuši no dienas skolām. Viņš teica — tas būs bērniem ar dumjām galvām un zelta rokami. Tikai nav arī to zelta roku, viņi ir slinki un negrib strādāt. Šie bērni it kā apgūst pamatskolas kursu, un vienu dienu nedēļā viņiem visu dienu ir darbmācība. Kamēr viņi mācību kombinātā, problēmu nebija. Bērni strādāja ar Popovu rūpniecī, Straumē. Tagad mums ir kokapstrādes darbgaldi. Zēni taisa koka krustuņus. Jā, tos pasūta reliģiskās draudzes. Nav jau nemaz tik vienkārši, tur tomēr ir vajadzīga precizitāte. Meitenes mācās mājniecību, darbojas arī ar keramiku. Iepriekšējās gados bija ādas apstrāde — taisīja visas ādas brīnīšņas lietas. Dabūst, kas nav tāda līmenī, lai iegūtu profesiju un kvalifikāciju,» piebilst direktore. Un tomēr — kā izdodas tiem, kuri nevēlējusies mācīties dienas skolā, piedabūt apmeklēt vakarskolu (kaup patiš vārds — vakarskola — nav isti pareizs, daudzi šeit mācās arī dienā, tāpēc

IZGLĪTĪBA

Vakarskola palīdz atgūt pašcieņu

labāk to saukt par maiņu skolu)? Izrādās, ka te bērni jūtas daudz labāk. Te ir biedriskākas attiecības starp skolēniem un skolotājiem (jau minētā anketa uz jautājumu, kas visvairāk patīk vakarskolā, visbiežāk minētas tieši brīvības pedagoģu un audzēkņu savstarpējās attiecības), te vienlīdzīgi ir arī paši audzēkņi — tas, kurš dienas skolā dzirdējis tikai to, ka ir galīgi stulbs, te jūt, ka nemaz nav tas sliktākais. Turklāt bieži šie bērni nāk no tā sauktajām nelabvēlīgajām ģimenēm. Viņi nevar ģērbties tik firmīgi kā viņu klases biedri, arī tādēļ dienas skolā nācies kļūt par apsmiekla objektu. Un galu galā skola ātrāk tiek vaļā no šādām «neērtiem» skolēniem, kuri saņēda tikai nepatīkamas. Taču piecpadsmitgadīgie ar nepabeigtu deviņu klasi izglītību nevienu nav vajadzīgi. Tādēļ R.Branka priecājas, ka jaunās izglītības nolikums paredz skolas atbildību par skolnieku līdz 16 gadu vecumam. Ja bērns tik tālu ir «aizvilks», parasti vismaz arī tas deviņas klases nocoitās. Kaut gan nav skaidrs ir jaunieši tālākais ceļš, jo pašlaik tomēr vidusskolas gatavo augstskolai, bet uz ardu skolu iet negribas. Tos, kuri beigušies darbmācības klases, parastās vidusskolas preti nenem. Arodskola viņus neņem. Taču vakarskola viņu atrodas. Pēc trim gadiem jau domāšana cīta, prāta vairāk un arī «ne vajadzīgais» vecums palicis pagātnē. Kādreiz strādāja gandrīz visi vakarskolu audzēkņi, tagad labi ja pusē. Tomēr skolotāji saka — tas jau esot ļoti daudz! Pērn strādājošo bijis stipri mazāk. Tādā skolēniem darbu vieglāk atrast. Tādā situācijā ar darbu vietām sāk normalizēties.

koledži. Akreditācijas rakstu iepilnots pasniegt ļoti svinīgi — skolēnu klātbūtnē, lai ministrijas inspektors varētu viņiem likt pie sirds, ka par skolās kavēšanu būs jāmaksā. Direktore gan no šāda parādes pasākuma noko lieku noco sagaidīt. Vienreiz jau esot skaidrojusi, ka par katru nokavētu dienu tiks vākti 50 santimi, bet kāds veikls rēķinātājs tūlīt noprocējās: «Tad jau es samaksāšu piecus latus un divas nedēļas mierīgi varēšu nenākt uz skolu!»

Kā daudzās vidusskolās, arī šajā ir izvēles priekšmetu sistēma. Obligātie priekšmeti ir latviešu valoda, matemātika, svešvaloda un vēsture. Skolotājs Branka skumīgi secina, ka vidējās izglītības atestātu tagad var iegūt arī cilvēks, kuram nav ne mazākas nojausmas par fiziku, ķīmiju vai bioloģiju. Skolotājs pats ir vairāku mācību grāmatu autors un tagad speciāli vakarskolniekiem izstrādājis lietiskās fizikas kursu — mazāk teorijas, vairāk tieši dzīvē pielietojamu praktiskos

lietu. Tiek veidots informatikas kabinets. Taču skola ir trūcīga. Gada budžets visu mācību līdzekļu iegādei ir 500 latu.

Vēl viena problēma — no skolas aiziet pensijas vecuma skolotāji. Ja pedagogiem netiks izmaksātas godīgi nopelnītās pensijas, var gadīties, ka mācību spēku atpūcīsies ne tikai vakarskolām.

Problēmu netrūkst kā visiem, taču skolā pašlaik mācās 342 skolnieki 17 klasēs. Un pedagogi apņēkušies, ka vismaz trešā daļa skolu pabeidz laikā. Vēl gandrīz trešdaļa to izdara ar vienu vai vairāku gadu nokavēšanos. Tas nav maz, jo tas nav tikai kaut kādas abstraktas trēdālas, bet reāli jaunieši, lai cik patētiski tas izklausītos — mūsu sabiedrības locekļi. Jautājums anketā: «Ko jums devušas mācības vakarskolā?» Visvairāk atbildu: «Ieguvu zināšanas, kas būs nepieciešamas, turpinot mācības.» «Ieguvu zināšanas, lai varētu labāk audzināt bērnus ģimenē.» «Atguvu savu pašcieņu, ticību saviem spēkiem.» ◆

Astotklasiņi mācās latviešu valodu

Domes komitejās

Medicīnas komiteja

4.janvārī notika medicīnas komitejas sēde. Medicīnas komitejas locekļi sprieda par medicīnas iestāžu sadarbību ar slimokasi, īpaši ar Rīgas slimokasēm, jo jūrmalnieki tāpat ir atkarīgi no to darbības. Pašlaik Jūrmalas slimokas nav noslēģusi starprajonu līgumus, bet strādā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem «Par slimokasēm». Īpaši dārgi ir transporta pakalpojumi. Medicīnas komitejā nolēma uzaicināt uz nākamo sēdi visus medicīnas iestāžu vadītājus, lai kopīgi rastu risinājumu šai problēmai.

tu informatīvu materiālu izvietotānai Jūrmalā, kā arī nolemis noslēgt sadarbības līgumu ar SIA A+Dz.

Finansu komitejā

5.janvārī notika finanšu komitejas sēde. Galvenās jautājums, ko izskatīja šī komiteja, bija 1995.gada budžets. Par iespējamo budžeta ieņēmumu daļu informēja M.Mīlta. Komitejas locekļi sprieda, kā sistemātizēt budžeta izdevumu daļu un nolēma uz nākamo komitejas sēdi uzaicināt visus domes komiteju priekšsēdētājus un nodalū vadītājus, lai kopīgi strādātu darba grupās. Komiteja izskatīja trīs pirmpirkuma tiesību izmantošanas iespējas un pirmajā lasījumā — komunālo struktūru finansēšanas plāna projektu. Tika apstiprināts finanšu komitejas darba plāns pirmajam ceturksnim, izskatīti noteikumi reklāmām, izkārtņu, sludinājumu un citu

Jūrmalas sertifikātu komisija

Sertifikātu reģistrācija Jūrmalā pagarināta līdz 1995.gada 28.februārim.

Reģistrācija notiek:

- 1) Kauguru, Talsu šos. 31/29, Kauguru namu pārvaldes telpās, katru darba dienu no plkst.9 līdz 17;
- 2) Majoros, Jomas ielā 28, Majoru namu pārvaldes telpās, katru dienu no plkst.9 līdz 17, izņemot trešdienas un svētdienas.

Mantīniekiem, kuri iesnieguši tiesīb pprasījumu par mantošanas tiesību atzīšanu, sertifikāti jāiegūst Majoros, Jomas ielā 28.

Sertifikātu kontu atvēršana Jūrmalas Krājbankā pagarināta līdz 1995.gada 30.aprīlim.

Pilsētas sertifikātu komisija turpmāk darbosies Dubultos, Dubultu prosp.1.

Pieņemšanas laiki:

Pirmdienās no plkst.14 līdz 17. Otrdienās no plkst.10 līdz 12. Trešdienās no plkst.14 līdz 17. Ceturtdienās no plkst.10 līdz 12.

Pilsētas komisijā jāgriežas tiem, kuri dažādā iemeslu dēļ nevar atvērt kontus Krājbankā, politiski represētajiem un ar zemes dzīvojiem Latvijā pilsoņiem. Tālrunis 64787. ◆

TELEFONAKCIJA

Nabagi vienmēr dzīvo sliktākā vidē

Sarma Kočane

Rīgas reģionālās Vides aizsardzības komitejas priekšsēdētājam Andrejam Laškovam, atbildot uz iedzīvotāju jautājumiem, kļuva skaidrs, ka rīdzinieku visvairāk tomēr satrauc atkritumu problēma. Priekšpilsētu iedzīvotāji protestē pret nelikumīgi radītām atkritumu izglītātvētnēm, bet tos, kuri dzīvo pilsētas centrā, neapmierina pašreizējā atkritumu savākšanas sistēma.

Andrejs Laškovs. Foto — Uldis Briedis

Var nopirkt speciālu maisus atkritumiem. Vai tos nevarētu atstāt uz ielas noteiktās vietās, lai atkritumu vācēji vai sētņieki iekrauj mašīnās? Tā dara, piemēram, Njorkā.

Var nopirkt speciālus maisus atkritumiem. Vai tos nevarētu atstāt uz ielas noteiktās vietās, lai atkritumu vācēji vai sētņieki iekrauj mašīnās? Tā dara, piemēram, Njorkā.

Šis jautājums jārisina rajona valdeī kopā ar firmu Hoetika. Uzrakstiet ierosinājumu Zaganta kungam un firmas vadītājam Rītiņa kungam.

Dzīvotāju Miera ielā pretī fabrikai Laima. Zem mūsu logiem jau ap pieciem no rīta sastājas smagās mašīnas, un šoferi, lai nebūtu auksti, visu laiku darbinā mašīnu motorus.

Uzrakstiet Rīgas reģionālajai Vides aizsardzības komitejai vēstuli, tad mēs varēsim griezties Satiksmes drošības departamentā, lai viņi tur uzliek aizlieguma zīmes, ja situācija patiešām ir tāda.

Te jūms zvana no onkoloģiskā centra biokīmiskās laboratorijas. Vai ir kāds dienests, kas varētu savākt biokīmiskos reaģentus?

Diemžēl tāda dienesta nav. Lūkums paredz, ka organizācijai pašai jāuzglabā šāda veida atkritumi. Mūsu ministrija strādā pie projekta kopīgi ar Dānijas speciālistiem par ķīmisko vielu uzglabāšanas poligona veidošanu. Pašlaik tiek meklēta vieta bijušajās armijas poligonos pesticīdu pagaidu novietnei. Ja tāda tiks atrasta, tur varētu novietot arī jūsu minētos atkritumus.

Patik, sūdzies. Mums tik un tā nav līdzekļu.

Patik, sūdzies. Mums tik un tā nav līdzekļu.

Tā jau nu nebūs. Mūsu inspektori pārbaudīs un vainīgos stingri sodīs.

Es esmu veikalā Dole drošības tehniku inženieris. Mums sakrājies pāris simtu dienasgaismas lampu. Tik daudz līdzekļu, lai aizvestu tās uz Liepāju, mums nav.

Rīgā drīz būs atlicis pārstrādes ceļš, ko izmēģinās jau martā. To esmu dzirdējis jau daudzus gadus pie dažādām valdībām. Vai nevar noorganizēt centralizētu šo spuldžu savākšanu un uzglabāšanu?

Es jūsu ierosinājumu iesniegšu domei, tas ir vērtīgs. Tikai arī šādai uzglabāšanai vajadzīgi līdzekļi.

Mūsu ielā, kā arī blakus ielās mētijas sassisas mašīnas, tās pamazām kļūst par istām nevērtīgu kauzēm. Esam zvanijuši, arī ceļu policijai, bet viņi tikai atbild — ko tad mēs lai darām?

Uzrakstiet iesniegumu pašvaldībai, bet kopīgi atstiet mums. Mēs prasīsim atbildību no pašvaldības. Šī problēma, pieaugot automašīnu skaitam, kļūs arvien aktuālāka. Taču ir tā sauktās automašīnu kapsētas.

Kad tiks likvidēta izglītība preti neredzīgo pansionātam Juglas un Pāles ielas stūrī?

Kad tiks likvidēta izglītība preti neredzīgo pansionātam Juglas un Pāles ielas stūrī?

Mēs tiksimies ar pašvaldību darbiniekiem, kas par to atbild.

Kad tiks pārtraukta automašīnu kustība Vecrīgā?

Ir ieviestas atļauju režīms, diemžēl tas kustību nav mazinājis. Vecrīgu vajadzētu pārvērst par gājēju zonu, kur iebraukt drīkst tikai no rītiem un vakaros. Taču tad nepieciešama liela vairāktāvu autostāvieta.

Katrumāties tiek sadedzināts ļoti nekvalitatīvs kurināmais.

Jums taisnība. Neskatoties uz to, ka rūpniecības izmeši sakārā ar ražošanas apsūkumu samazinājusies piecas reizes, izmešu kopējais daudzums pieaudzis četras reizes. Taču, kamēr neuzlabosies ekonomiskā situācija, kurināmais nekļūs kvai-

Zemes vērtības zonējums Jūrmalā

Agrīta Aune, speciāli Dienai

Jūrmalas nodalnes zemes dienesta galvenā speciāliste vērtēšanā Vīneta Ozoliņa informēja, ka zemes kadastrālās vērtības zonējums ir nepieciešams, lai varētu noteikt zemes nodokli, kompensāciju par denacionalizēto zemi, kā arī noteikt valsts nodevu pirkšanas — pārdošanas vai zemes dāvinājuma gadījumos.

Jūrmalā, tāpat kā visur citur Latvijā, šis zonas un zemes kadastrālo vērtību nosaka pēc Ministru kabineta 1994.gada 12.aprīlī izdotajiem noteikumiem «Par pilsētu zemes vērtēšanu». Metodiku izstrādāja valsts zemes dienesta nekustamā īpašuma vērtēšanas centrs, bet pēc šīs metodikas tika noteikts zemes zonējums Jūrmalā. Zonējums ir tāki kā pamatvērtība, taču katram gruntsgabalam tā kadastrālā vērtība tiks noteikta, ņemot vērā tādas individuālas īpašības kā lielumam, konfigurācija, mikrojelfs, dabīgas izgaismojums, hidroģeoloģiskie apstākļi, zemes lietošanas tiesību ierobežojumi, vietas piesāpība, apūdnināšanas iespējām un citi. Jāatzīst, ka kadastrālā vērtība, protams, nav tūrgurs vērtība.

Zemes vērtību zonas tiek noteiktas virzībā no pilsētas centrālās daļas uz periferiju. Jūrmalā ir šaura un izstiepta pilsēta, tādēļ grūti noteikt tās centrālo daļu. Tūrgurs vērtība rāda, ka par visvērtīgāko uzskata zemi gar jūru. Šīs zonas tika veidotas, par vērtīgāko uzskatot zemi Major-

dividuālo māju dzīvojamo māju apbūves un uzturēšanai (apreķins par zemesgabalu, kura lielums ir 1200 kvadrātmetri) būtu šāds:

A zonas robežās no 82,56 līdz 46,32 latiem
 AB zonas robežās no 46,32 līdz 23,16 latiem
 B zonas robežās no 23,16 līdz 15,48 latiem
 CB zonas robežās no 15,48 līdz 10,32 latiem
 C zonas robežās 10,32 lati, piekaitot vai atņemot divdesmit procentus (atkarībā no gruntsgabala).

Ir pieņemti Ministru kabineta noteikumi «Par kompensāciju apreķināšanu bijušajiem īpašniekiem un maksas noteikšanu par īpašumā nodoto zemi pilsētās». Pēc tam kad ar domes lēmumu ir atzītas īpašnieka tiesības un viņa tiesības saņemt kompensāciju, zemes dienesta darbinieki apreķina kompensācijas kopējo apmēru latos un iesniedz domei apstiprināšanai. Tad dome, pamatojoties uz kompensāciju apmēru un sadali starp mantīniekiem, pieņem lēmumu par kompensācijas piešķiršanu privatizācijas sertifikātos.

Līdz 31.janvārim jūrmalniekiem būs iespēja zemes kadastrālās vērtības zonējuma karti apskatīt Jūrmalas domes arhitektūras un plānošanas pārvaldes vēstulībā un savus priekšlikumus iesniegt pārvaldes sekretāri. Sikākas uzprasas par tālruni 64692 vai 64691. ◆

— tūlnāta no centra ar daļēji izveidotu infrastruktūru, ērti saasniedzamas, ar labvēlīgu vides raksturojumu.

B zona — vidējās vērtības zeme — pilsētas pāreja apbūves daļa ar pilnīgi vai daļēji izveidotu vietējas nozīmes infrastruktūru, atālinātas no pilsētas centra daļas.

BC zona — zemes zeme vidējās vērtības — pilsētas apbūves daļa ar nepilnīgi atstātu vietējas nozīmes infrastruktūru, atālinātas no centra daļas.

C zona — mazvērtības zemes — pilsētas apbūves zeme tālākā perifērijā daļā.

Katrā vērtību zonā ir sava no citām vērtību zonām atšķirīga zemes vērtība, kas atšķiras dažādiem zemes izmantošanas veidiem.

Zemes lietošanas mērķu grupas ir šādas:

— individuālo dzīvojamo māju apbūvi un uzturēšanai;

— daudzdzīvokļu māju (mazstāvu, daudzstāvu) apbūvi un uzturēšanai;

— komercobjektu (transporta pasažieru staciju, lidostu, tūrisma objektu) apbūvi un uzturēšanai;

— sabiedrisko (kultūras, izglītības, veselības aizsardzības, sporta un citu nerāžojošas un ar uzņēmējdarbību nesaistītas sfēras) ēku ap-

Lemj par īpašumiem

3.janvārī notika domes revīzijas komisijas pirmā šā gada sēde. Komisijas locekļi apsprieda 1.ceturksņa darba plānu. Revīzijas komisija satrauc fakts, ka līdz šim brīdīm likumīgajiem īpašniekiem nav atdots gruntsgabals Garkalnes ielā 1,

kur atrodas izdemolētās Slokas sil-tumnīcas, kur revīzija notika pirms trim mēnešiem. Revīzijas komisija rakstīstusi vairākas vēstules Nekustamo īpašumu nodalās darbiniekiem, tomēr nekavējot nav mainījusies. ◆

Pensionāru federācijā un invalīdu biedrībā

3.janvārī notika Jūrmalas pensionāru un invalīdu biedrības apvienotā valdes sēde, kurā sprieda par gatavošanos apvienotajai konferencē — tā notiks 1995.gada 3.februārī pulksten 15 Jūrmalas domeī Jomas ielā 1/5. Valde nolēma uzaicināt uz konferenci Labklājības ministrijas pārstāvjus, Jūrmalas domes deputāt-

us un citus darbiniekus, kas atbild par sociālajiem jautājumiem Jūrmalā, kā arī slimokasēs direktori, lai pensionāri un invalīdi varētu uzzodt daudzus sasapējūšos jautājumus.

Lūgums pensionāriem un invalīdiem ierosinājumu iesniegt domes 26.kabinētā vai par tālruni 62506. ◆

Daudzbērnu ģimenēm

19.janvārī pulksten 17 domes sēdē zālē notiks Jūrmalas daudzbērnu ģimeņu biedrības organizēšanas sapulce. Līdzam līdzī ņemt pases un bērnu dzimšanas apliecī-

bas.

Jūrmalas domes dzīvokļu nodalū sakārā ar telpu maiņu apmeklētājus nepieņems no 9. līdz 13.janvārim. ◆

RĪGAS RAJONS

Darbu sācis kultūras centrs

Maija Grīnšteine, speciāli Dienai

Pirms pusgada Rīgas rajonā, kad tika pārskatīta rajona padomes struktūrvienības, no sarakstiem pazuda tradicionālā kultūras daļa. Tās vietā palika viens speciālists kultūras jautājumos rajona atbilstības daļā, kas tomēr īsti neiederējas. Atsevišķi palika valsts kultūras inspektors, dabas un pieminekļu aizsardzības inspektors, rajona bibliotēkas darbinieki. Reālā rajona sarakstos palika — kultūras namu Bergos — bija kultūras sabiedrības Senču sils apsaimeikosānā. Gada nogalē sabiedrība tika likvidēta. Izņemot šo bāzi, tāka nolēms izveidot rajona kultūras centru, kuru nu jāaizvērds darbs visos svarīgākajos virzienos. Turklāt ir arī kultūras namu, kurā var īstenot cerēto.

Par kultūras centra vadītāju rajona padomes sēdē apstiprināja Zīnaitu Stradiņu (viņa vadīja kultūr-

Darbu sācis kultūras centrs

sabiedrību Senču sils un atzīst, ka ir ļoti šel šķirties no skaitā nosaukuma, tāpēc to vajadzētu paturēt vismaz vietas apzīmējumam).

Tā kā rajona centrālā bibliotēka Salaspilī beiguši pastāvēt, rajona bibliotēku dienestu tagad veidos divi darbinieki kultūras centrā. Viņu uzdevums ir koordinēt vietējo pašvaldību bibliotēku (to ir 45) metodisko darbu, kā arī darbu pašvaldību un resoru bibliotēkās (arobiedrību, sociālās aprūpes iestāžu u.c.). Šo darbinieku pārziņa būs arī starpbibliotēku abonements un to grāmatu komplektācija, kuras iegādātas par valsts piešķirtajiem līdzekļiem, rajona pašvaldību bibliotēku kopkatalogs un kopējā fonda uzskaitē.

Bez jau minētajiem rajona kultūras centrā strādās speciālists, kas būs atbildīgs par dabas un pieminekļu aizsardzību, un divi mākslinieciskās pašdarības, mākslas un mūzikas skolu speciālisti. ◆

Zemes vērtības zonas apzīmējums	Ģimenes māju apb.	Daudzdzīvokļu māju apbūve (stāvi)										Sab. ēku apb.	Komer. iest.	Rūpn. obj.
		1-2 st.	3 st.	4 st.	5 st.	6 st.	7 st.	8 st.	9 st.	10 st.				
C Mazvērtīga zeme	0,86	0,96	1,06	1,16	1,25	1,33	1,38	1,45	1,52	1,72	1,29	4,30	1,72	
CB Zem vidējās vērtības zeme	1,29	1,44	1,59	1,74	1,87	1,99	2,09	2,17	2,28	2,58	1,93	6,45	2,50	
B Vidējās vērtības zeme	1,93	2,16	2,38	2,61	2,81	2,98	3,10	3,26	3,42	3,87	3,96	17,42	6,74	
BA Virs vidējās vērtības zeme	3,86	4,32	4,77	5,22	5,62	5,97	6,21	6,52	6,84	7,74	7,72	47,03	20,13	
A Vērtīga zeme	6,88	7,68	8,48	9,28	10,00	10,64	11,04	11,60	12,16	13,76	18,92	113,52	80,52	

ros un to, kas stiepijas gar jūru uz abām pusēm no Majoriem. Visa Jūrmalas zeme sadalīta piecās zonās:

A zona — vērtīgās zemes pilsētas centra daļē ar pilnīgi atstātu pilsētas nozīmes inženiertehnisko un sociālās apkalpes infrastruktūru, teritorijas, kas tuvinātas centra daļai.

AB zona — vīrs vidējās vērtības zemes — pilsētas apbūves daļa, at-

būvi un uzturēšanai.

Neapūcētās pilsētas zemes tiek vērtētas noteiktajiem lietošanas mērķiem, samazinot paraugvērtību par 20 procentiem.

Pievērsiet uzmanību paraugvērtību tabulai.

Ja Finanšu ministrija apstiprinās jauno zemes nodokli viena procenta apmērā no zemes kadastrālās vērtības, tad par zemesgabalu, in-

Diena

Rīgai un Jūrmalai

Laikraksta Diena reģionālā redakcija Līksma Bebre Tālrunis: 212170

ĀRZEMJU ZIŅAS

Lietuvas vizas uz robežas vairs neizsniedz

Aušra Radzevičute, Dienas korespondente Viļņā

Viļņa, 9. janv. Saskaņā ar Lietuvas valdības 2. janvāra lēmumu turpmāk vizas iebraukšanai Lietuvā nevarēs saņemt uz robežas, bet gan tikai Lietuvas diplomātisko pārstāvniecību konsularajās nodaļās, Ārlietu ministrijā, kā arī Migrācijas departamentā. Uz robežas vizas vairs neizsniedz tikai izņēmuma kārtā, un tam nepieciešams attiecīgs Lietuvas AM dokuments.

Pēc laikraksta *Lietuvas rytas* ziņām, Lietuvas—Baltkrievijas robežstacijā Tuņē no vilciena katru dienu izsēdina 15—20 cilvēkus. No Lietuvas—Latvijas robežpunkta Turmantas katru dienu tiek deportēti ap 40 ārvalstnieku. Visbiežāk tie ir vilcienā pasāzīri, kas no Sanktpēterburgas dodas uz Sofiju, Berlīni vai Lvovu. Līdzīga situācija ir arī

Baltkrievijā paaugstinās inflācija

Jurijs Svirko, Dienas korespondents Minskā

Minska, 9. janv. «Antikrīzes programmu mēs esam izgāzuši,» — tā, raksturojot neatliekamo pasākumu izpildi krīzes situācijas pārvarēšanai, teica Baltkrievijas premjerministrs Mihails Čigirs. Programmu bija paredzēts līdz 1994. gada beigām samazināt inflāciju līdz 10%, tomēr novembra inflācija Baltkrievijā bija 40%, bet decembrī — 30%. Valdība prognozē, ka janvārī inflācija būs 50%. M. Čigirs paziņoja, ka, gadījumā ja ar prezidenta dekretu no 1. novembra nebūtu divkārt paaugstināta minimālā alga un ar citu dekretu novembra vidū samazinātas cenas, inflācija būtu krietni mazāka.

Pēc M. Čigira vārdiem, beidzot izdevies pārliecināt Baltkrievijas prezidentu Aleksandru Lukašenko, ka nepieciešams paaugstināt cenas valsts dotētajiem produktiem. Paredzams, ka janvārī cenas pieaugs vidēji 1,6 reizes. Tiesa, prezidents aizliedz paaugstināt dzīvokļu un komunālo pakalpojumu tarifus, kaut gan valdība jau pieņēmusi šādu lē-

Noslēgtībā dzīvojošais Ziemeļkorejas lideris beidzot parādās atklātībā

Seula, 6. janv. (AP) Jaunā gada sākumā Ziemeļkorejā pēc ilga pārtraukuma publicēts noslēpumainā jaunā lidera Kim Čen Ira fotoattēls, acimredzot lai atspēkotu daudzās baumas par viņa veselības stāvokli un iekšējām varas cīņām valstī.

Kim Čen Irs uzkrītoši vairījies no parādīšanās sabiedrībā kopš pagājušā gada 20. jūlija, kad notika viņa tēva Kim Ir Sena bēres. Runas par viņa iespējamo atstādīšanu no varas pastiprinājās pēc tam, kad nezināma iemesla dēļ viņš neuzstājās radio ar tradicionālo valsts vadītāja Jaungada uzrunu tautai.

Melnbaltajā fotoattēlā, ko izplatījis Tokijā strādājošā Korejas ziņu aģentūra, Ziemeļkorejas jaunais

liders redzams kopā ar karavīriem armijas daļas apmeklējuma laikā jaunā gada pirmajā dienā. Par šo vīzīti ziņojuši Ziemeļkorejas oficiālie laikraksti, taču pie fotoattēla datums nav norādīts.

52 gadus vecajam Kim Čen Iram jāpārņem vara no tēva. Tas ir pirmais varas pārmantošanas gadījums dinastijas ietvaros komunistiskajā pasaulē. Līdz šim viņš reti radījies sabiedrībā, un Phenjanas valdība vēl nav paziņojusi, ka viņš oficiāli stājies valsts prezidenta un Komunistiskās partijas ģenerālsekretāra postenī.

Viņa tēvs Kim Ir Sens vadīja Ziemeļkoreju 46 gadus un katra gada pēdējā dienā uzstājās ar runu tautai, kurā izmēģināja valdības mērķus un politiku nākamajam gadam.

Oficiāli reģistrēto AIDS slimnieku skaits pasaulē pārsniedzis 1 miljonu

Ženēva, 9. janv. (AP) Oficiāli reģistrēto saslimšanas gadījumu skaits ar iegūto imūndeficīta sindromu (AIDS) pirmoreiz sasniedzis vienu miljonu atzīmi, kaut gan patiesais skaits varētu būt vairāk nekā četras reizes lielāks, orģdien paziņojuši Pasaulē veselības organizācijas (PVO) pārstāvji.

Pēc ANO veselības aizsardzības aģentūras datiem, līdz pagājušā gada decembra beigām pasaules valsts attiecīgās ministrijas ziņojušas PVO minēti Ženēvā par 1 025 073 saslimšanas gadījumiem ar AIDS. Tomēr jaunattīstības valstīs pierastā statistikas datu reducēšana un nepilnīgas diagnostikas noteikšana nozīmē, ka reālais AIDS slimnieku skaits pasaulē varētu pārsniegt 4,5 miljonus.

Vairāk nekā 70% saslimšanas gadījumu no šā skaita attiecina uz Āfriku, ar 9% konstatēti Amerikas Savienotajās Valstīs, 9% — pārējās rietumu puslodes valstīs, 6% — Āzi-

jā un 4% — Eiropā. AIDS statistikā tiek iekļauti arī tie, kas miruši no nāvējošās slimības, bet tajā neietilpst ar cilvēka imūndeficīta vīrusu (HIV) inficētie, kurš aptuveni 10 gadus noved pie saslimšanas ar AIDS. Vīruss izplatās «nedrošu» dzimumattiecību laikā, ar inficētām asinīm, daudzkārt lietojamām šļircēm un var pāriet no mātes uz bērnu. Pret to nav aizsargvakcīnas un zāļu.

PAO lēš, ka pēdējā pusgadā aptuveni 1,5 miljoni cilvēku inficējies ar HIV. Organizācija brīdina, ka inficēšanās tempi turpina palielināties, it īpaši Āfrikas Sahāras daļā un Āzijas dienvidos. Inficēšanās gadījumu kopējais skaits palielinājies līdz 19,5 miljoniem kopš epidēmijas izplatīšanās sākuma.

PAO prognozē, ka HIV vīrusu nēsājošo cilvēku skaits līdz šā gada sīma beigām pieaugs līdz aptuveni 40 miljoniem, kas varētu būt arī paredzamais AIDS upuru skaits.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

**Mobilie telefoni
Telefaksi
Kseroksi
Telefoni
Seifi**

**Rīga, Meistaru iela 21.
Tālr. 223865.**

Latvijas kopdarbības Centrālā savienība

TURĪBA

aicina pieteikties pretendētus uz šādiem amatiem:

- ekonomists grāmatvedis darbam ar privatizācijas sertifikātiem (vēlama atļauja strādāt ar vērtspapīriem),
 - jurists (darba stāžs specialitātē ne mazāks par 5 gadiem),
 - sekretāre (vecumā līdz 30 gadiem, vēlamas svešvalodu zināšanas un prasme strādāt ar datoru).
- Pieteikties: Rīgā, Tērbatas ielā 14, 311. kabinets. Tālr. 281913, 286317.

PRIVĀTĀ SOCIĀLĀ DARBA UN SOCIĀLĀS PEDAGOĢIJAS AUGSTSKOLA
ATTĪSTĪBA
piedāvā
ŠĀDAS STUDIJU PROGRAMMAS.

* Language, skills and methodology for English language teachers in adult education.

** General/Business English.

*** English + Hotel and Catering management.

**** English + Bank Administration.

Mācību sākums 1995. gada 30. janvārī. Pieteikties līdz 1995. gada 20. janvārim. Mūsu adrese: Rīgā, Eizenijas ielā 1. Satiksme ar 5. maršruta tramvaju līdz Eizenijas ielai. Uzīpaš pa tālr. 458937, 459089.

BALTIC
INTERNATIONAL AIRLINES

KATRU DIENU:

Frankfurte, Londona, Drizumā — Amsterdamā.

G AIDĪSIM JŪS JAU ŠODIEN!

Rīgā, Pils laukumā 1.
Tālr. 225021, 327296.

SIA Swanett
(reģ. apl. nr. 000317678) tiek likvidēta. Pretentijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Rīgas Kurzemes rajona valdes izdoto nampāšuma denacionalizācijas apliecību nr. 151 uzskatīt par nederīgu.

SIA Alguma Rīgā, Vāģnera ielā 11, ar Salmieckiskās tiesas 1994. gada 14. decembra spriedumu atzīta par maksātnespējīgu. Kreditoru pretentijas pieteikt trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas, pieteikumu iesniedzot SIA Alguma administratoram — zvērinātam advokātam Astrai Kalējai pēc adreses: Rīga, Smilšu ielā 18, tālr. 223929.

Firmai vajadzīga darbiniece ar latviešu, krievu, angļu valodas zināšanām, atbilstošu intelekta līmeni un patīkamu balsi darbam pie tālruna. Tālrunis 276623

DABISKA AKMENS izteiksmība un neatkārtojama — TĀ IR JŪSU IZVĒLE

Klājam akmens plāksnes uz fasādēm, kāpnēm, grīdām, sienām, kamīniem, palodžēm. Apdāres plāksnes no marmora, granīta, gliemežņicu ieža, šūnakmens, dolomīta. Ruberoids, cinkotais un melnais skārds. Tālr. 612630, 619131. Rīgā, Kuģu ielā 26, 318. kab.

LABKLĀJĪBAS MINISTRIJAS LICENCĒŠANAS KOMISIJA

PAZĪNO,

ka 1994. gadā atļauju (licenci) LR iedzīvotāju iekārtošanai darbā par maksu ir saņēmušas šādas uzņēmēj sabiedrības:

- SIA *Monas* Rīgā, Birznieka—Upīša ielā 4, tālr. 583136, licence saņemta 1994. gada 16. februārī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Daugve* Rīgā, Daugavpils ielā 51, tālr. 222315, licence saņemta 1994. gada 23. februārī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Rumba un Ko Rīgā*, Salna ielā 13-42, tālr. 7102682, licence saņemta 1994. gada 6. aprīlī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā un Krievijā.
- SIA *Norkis Rīgā*, A. Deglava ielā 60, tālr. 577447, licence saņemta 1994. gada 8. jūnijā iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Delta Rīgā*, Merķeļa ielā 1, 303. kabinets, tālr. 285259, licence saņemta 1994. gada 9. jūnijā iekārtošanai darbā Latvijas Republikā un Anglijā.
- SIA *Lair Rīgā*, Skolas ielā 13-24, tālr. 334607, licence saņemta 1994. gada 20. jūnijā iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Salta Olainē*, LV 2114, Zemgales ielā 17, tālr. 965585, licence saņemta 1994. gada 3. augustā iekārtošanai darbā Polijā.
- SIA *Agva-Plus Rīgā*, Turgēneva ielā 23/25, tālr. 234672, licence saņemta 1994. gada 14. septembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Korn-Bav Rīgā*, Pāles ielā 14, tālr. 533905, licence saņemta 1994. gada 14. septembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Sollar-2 Rīgā*, Salaspils ielā 20, tālr. 258511, licence saņemta 1994. gada 8. novembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Deal Rīgā*, Dzimumu ielā 119-19, tālr. 281821, licence saņemta 1994. gada 2. novembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Viglas Rīgā*, Brīvības ielā 197, 34. kab., tālr. 363256, licence saņemta 1994. gada 16. novembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- SIA *Eksit Rīgā*, Brunjnieku ielā 29/31, 42. kab., tālr. 277097, licence saņemta 1994. gada 22. novembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.
- Individuālais komerciālais uzņēmums *Labe Rīgā*, Salnas ielā 12 dz. 1, tālr. 593590, licence saņemta 1994. gada 22. decembrī iekārtošanai darbā Latvijas Republikā.

UZŅĒMĒJU IEVĒRĪBAI.

Juridiskām personām, kas Latvijas Republikas iedzīvotājiem sniedz darbā iekārtošanas maksas pakalpojumus Latvijas teritorijā, kā arī ārzemēs, jāgriežas Labklājības ministrijas Licencēšanas komisijā, lai saņemtu speciālu atļauju (licenci) šāda veida uzņēmējdarbībai. Pieteikumu licences izsniegšanai pieņem Nodarbinātības valsts dienests pēc adreses: Rīgā, K. Valdemāra ielā 38, 5. stāva, 523. kab., tālr. 272440.

Informācija par līgumu
EE — Tallina: — PHARE — kompjuteraprīkojums (94/S 230 — 87024/FR)

Uzalcinājums atsaukties uz Eiropas Komisijā publicēto piedāvājumu programmai ZZ 9421 — 12 — Ba/M Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Interesēs, kura tiek finansēta PHARE programmas ietvaros.

Projekta nosaukums.
Robežu šķērsošanas modernizācijas programma.
1. Līdzdalība un izcelsme.

Ir atļauts piedalīties vienlīdzīgi visām ES dalībvalstu un Phare programmas attiecīgo valstu fiziskajām un juridiskajām personām, precīz izcelsmi jāatbilst vienai no šīm valstīm.

2. Subjekts.
Piegāde 3 partijās, kompjūteri, ārējās iekārtas, tīkli, programmas un piederumi, ieskaitot instalāciju, programmu pavadīšanu un apmācību.

1. partija: datortehnika, programmu nodrošinājums un pakalpojumi Igaunijā.

2. partija: datortehnika, programmu nodrošinājums un pakalpojumi Latvijā.

3. partija: datortehnika, programmu nodrošinājums un pakalpojumi Lietuvā.

3. Piedāvājumu iesniegšana.

Visus piedāvājuma materiālus var saņemt bez maksas pie: Mārtiņa Kaškins kunga, Datu apstrādes daļas vad. MD, VID, K. Valdemāra ielā 1a, Rīga, LV 1978, tālr. (371-2) 320838.

4. Piedāvājumi.

Tie jāiesniedz ne vēlāk kā otrdien, 24.01.1995. g. plkst. 10 pēc vietējā laika, adresējot:

Phare Tender Computer Equipment, for the attention of: Mr. Rein Velling, Head of ADP Department, Estonian National Customs Board, Ravala pst 9, EE — 0100 Tallinn.

Tos izskatīs atklātajā sesijā otrdien, 24.01.1995. g. plkst. 14 pēc vietējā laika, Tallinas preses centrā, Ārlietu ministrijā, Rāvala ielā 9, EE — 0100 Tallina.

ILBS LATVIJAS BŪVINĒJIENĒRIU SAVIENĪBAS BŪVZINIS

AUGSTI KVALIFICĒTI SPECIĀLISTI VEIC:

- ēku novērtēšanu (ar pamatotu aprēķinu),
 - jaunbūvju un rekonstrukcijas projektu izstrādāšanu,
 - ēku tehniskā stāvokļa apsekošanu (nosaka arī avārijas stāvokli),
 - projektu ekspertīzi,
 - celtniecības pasūtītājiem — darbu izpildītāju konkursu organizēšanu, konsultācijas celtniecības jautājumos.
- Pasūtījumus pieņem Rīgā, Griecinieku ielā 22/24, 406. istaba, no plkst. 9 līdz 13. Tālr. 228795.

AICĪŅA PIETEIKTIES MĒBEĻU RAŽOTĀJU UZŅĒMUMUS TELPU APRĪKOŠANAI AR MĒBEĻĒM Aizsardzības spēku mācību centrā Adažos.

Tuvākas ziņas pa tālr. 213234. Pieteikumus pieņem 5 dienu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs ATIS KRAMIŅŠ

pieņem apmeklētājus katra mēneša otrajā pirmdienā no plkst. 15 līdz 18 Rīgā, Jekaba ielā 10/12, 312. kab.

VIETĒJĀS ZIŅAS

Valmierā — ceturtais senās mūzikas festivāls

Gaida Liepiņa

Valmiera, 9. janv. Svētdien Sv. Simaņa baznīcā un 5. vidusskolas zālē ar daudzpusīgu koncertprogrammu izskanēja ceturtais senās mūzikas festivāls, ko rīkoja Valmieras mūzikas skola. Kolektīvam jau kļuvis par tradīciju jaunā gada pirmajā nedēļā rajona laudim, tuviem un tāliem ciemiņiem dāvēt pagājušo gadsimtu ievērojamāko skanražu dārgumus. Šodien 16 festivāla koncertos goda vietā bija Ģeorga Fridriha Hendela sacerējumi, jo viņam atzīmēs 310. jubileju, kā arī ziemeļvalstu mūzika. Skanēja arī Vivaldi, Lindberga, Forē, Brunsas, Persela, Baha, Mocarta un citu pasaulē slavenību darbi.

Intervijā *Dienai* Valmieras mūzikas skolas direktors Aivars Cepītis ar gandarījumu atzina, ka festivāla dalībniekus katru gadu papildina arvien jauni kolektīvi un individuālie izpildītāji gan no Latvijas, gan ārzemēm. Festivālā šogad pirmo reizi piedalījās kori *Senais kalns*, *Austrums*, *Skauņupe* un *Valmiera*, bet svētdien Sv. Simaņa baznīcā koncertēja arī ērģelnieks Andris Vītoliņš no Zviedrijas un Vims Roltsema no Holandes. A. Cepītis atzina, ka senās mūzikas festivāli, kuru repertuāru izvēlē un sagatavošana

Valmieras mūzikas skolas kora izveidi un māksliniecisko varējumu ir sekmējuši senās mūzikas festivāli. Foto — Aleksejs Kozīņevs

ilgst vairāk nekā pusgadu, radošajiem meklējumiem mobilizē kā audzēkņus, tā pedagogus.

«Senā mūzika daudzām bijuša-

jām konservatorijas absolventiem savulki palika sveša un nezināma. Tāpēc šie četri gadi mācībaspēkiem ir devuši gandrīz vai otru akadē-

misko izglītību.» *Dienai* atzina mūzikas skolas skolotāja, vairāku kolektīvu vadītāja un dirigente Irēna Zelča.

Mūsu ministri un ārvalstu banķieri Ventspilī runā par ostas attīstību

Jānis Trops

Ventspils, 9. janv. Pagājušajā piektdienā Ventspilī bija ieradusies pasaulē pazīstamās banku apvienības *Lazarda nams* vadītāji un konsultanti. Viņi piedalījās ostas valdes sēdē, kurā apmānījās viedokļiem par šīs apvienības, pilsētas domes un ostas pārvaldes iespējamo sadarbību Ventspils ostas tālākajā attīstībā. Sarunā piedalījās Latvijas valdības pārstāvji — ekonomikas ministrs Jānis Zvanītājs un šīs ministrijas valsts sek-

retārs Inesis Feiferis, kā arī enerģētiskās valsts ministrs Jurijs Ozoliņš. Pirms tam ministri iepazīs ar Ventspils lielākajiem tranzīta biznesa uzņēmumiem, tikās ar pilsētas domes priekšsēdētāju Aivaru Lembergu.

Runājot par Ventspils lomu pasaulē tranzīta biznesā, A. Lembergs uzsvēra, ka kravu apgrozījums labvēlīgos politiskos un ekonomiskos apstākļos šeit varētu dubultoties: pērn Ventspils ostā apstrādāja 28 miljonus tonnu kravu, bet līdz gadsimta beigām iespējams un optimālais to ap-

joms varētu sasniegt pat 54 miljonus tonnu. Taču šādu kāpumu, pēc Ventspils domes un biznesa speciālistu aprēķiniem, var panākt, ieguldot ostas hidroehnisko būvju sakārtošanu un celtniecībā 80—100 miljonus dolāru. Līdz naudu Ventspils cer saņemt, ostas attīstībā ieinteresējot Rietumu finansistus.

Pēc *Lazarda nama* pārstāvju domām, Ventspils ostas attīstības projekts varētu kļūt par vienu no lielākajiem un labākajiem Latvijā. Viņi apņēmas iespējami īsā laikā ar to iepazīstināt biznesa aprindās Rietumos un izteica pārliecību, ka tur būs ne mazums nopietnu firmu, kas grībēs piedalīties tā realizācijā. Valdes sēdē panāca vienošanos, ka jau šo mēnesi tiks izstrādāts un provizorisks izskatīšanas ieteikums par šo projektu. Ventspils ostas pārvaldes sadarbības līguma projekts, bet februārī to varētu apstiprināt ostas valde. Strādāts tiksot, rēķinoties ar faktu, ka līdzīgas aktivitātes ostu attī-

tībā vērojamas arī kaimiņvalstīs, un Ventspilij jāmeģina tās apsteigt.

Diskusija par Ventspils ostai patlaban aktuālajām tranzīta tarifu problēmām izraisījās starp atbraukušajiem ministriem un Ventspils ostas terminālu pārstāvjiem. Ventspilnieki pārmeta, ka Ekonomikas ministrija līdz šim nav apstiprinājusi naftas un naftas produktu pārkraušanas tarifus 1995. gadam, izteica neapmierinātību par to, ka uz kravu tranzīta rēķina *Latvijas dzelzceļš* dotē pasūtītāju pārvadājumus, tā mazinot mūsu ostu konkurētspēju. J. Zvanītājs solīja, ka šonedēļ tiksies ar naftas biznesa pārstāvjiem, lai meģinātu rast kompromisu, jo piekritēji ir gan tarifu paaugstināšanai, gan samazināšanai. Izskatot dažādus argumentus, A. Lembergs, *Ventspils naftas* prezidents Jānis Blaževičs un Ventspils ostas direktors Oļegs Stepanovs meģināja pierādīt valdības vīriem, kāpēc nedrīkst vicināties ar tarifu apstiprināšanu un cik svarīgi kravu piesaistīšanai pielietot atļauju sistēmu.

REĢIONĀLĀS IŠZINĀS

Valmiera. 8. janvārī Valmieras ģerbonim apritēja 70. jubileja. XVI — XVII gadsimta tapušo pilsētas simbolu — zāļu liepu zelta laukā vīrs sarkanās vērsā pieres — LR Heraldikas komisija oficiāli aktā apstiprinājusi 1925. gadā.

Valmiera. Otrdien Valmierā pārskaita posmā padarīto vērtē Latvijas Ziemeļnieku savienības Valmieras rajona konferences delegāti.

Cēsis. 10. janvārī Ziemeļnieku konsultāciju biroja notiek mācības par automatizētās grāmatvedības sistēmas ieviešanu ziemeļnieku saimniecībā. Zinības apgūst pagastu konsultanti un zemieņi.

Cēsis. Trešdien kultūras namā notiks *Nacionālo Daugavas vanagu* LA Cēsu nodaļas sapulce.

Cēsis. 13. janvārī kultūras namā ar koncertprogrammu *Kliedzienu attālumā* no sirds viesosies Kaspars Dimīters.

ĀRZEMJU ZIŅAS

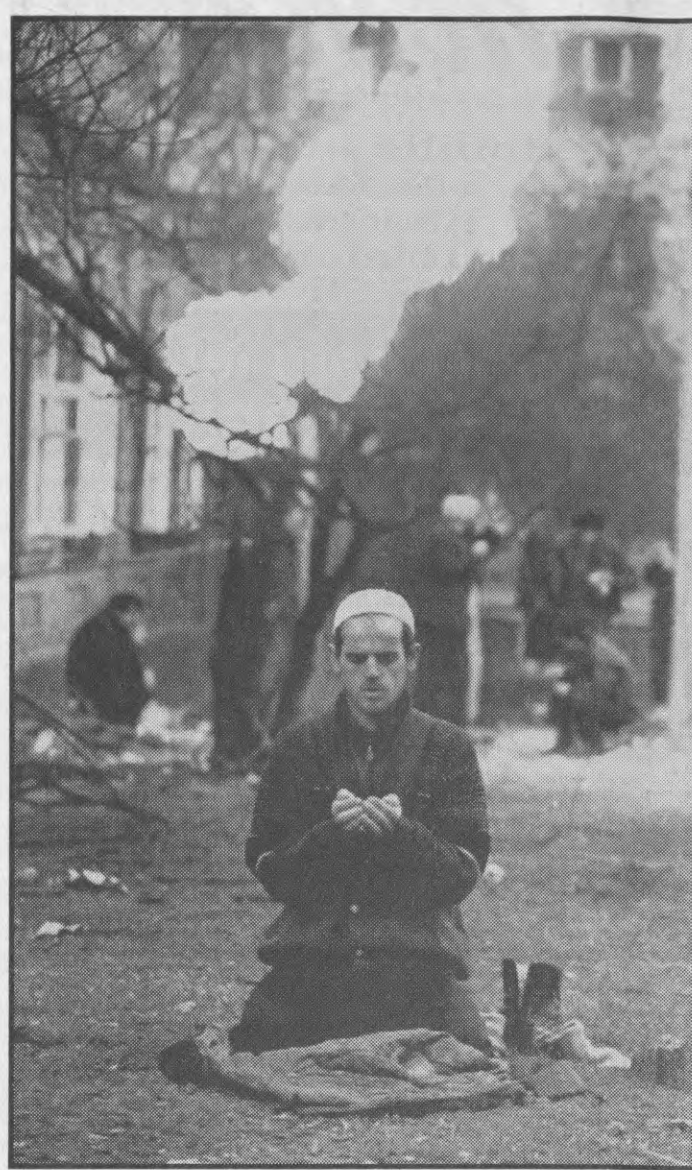
Krievijas armija savēl loku ap Čečenijas prezidenta pili

No 1.lpp.

Iespējams, ka ir sācies jauns posms šajā karā, jo tagad ir grūti pateikt, kāds liktenis gaida sagūstītos Krievijas karavīrus. Viens no zemessargu komandieriem pastāstīja, ka 47 speciālās nozīmes vienības karavīri, kas vakar nokļuva gūstā, šodien esot noaušti: «Mēs esam brīvprātīgie, mums gūstekņi nav obligāti jāatdod Dudajevam.» Kāda cita komandiera, 43 gadus vecā kīmiņas skolotāja Adalajeva Hodžahmeda vienība vakar izcīnījusi 7 tankus un sagūstījusi 28 speciālo uzdevumu vienības karavīrus: «Tie visi bija virieši ne jaunāki par 28 gadiem. Tagad pret mums netiek sūstīti tikai 18 gadus veci zēni. Taču arī mēs katru dienu saņemam papildspēkus no kalnu ciematiem. Pat ja visa zemeslode savēršesies pret mums, viņiem nekā nelāci nesiesies.» Bijušais skolotājs stāstīja, ka sieva esot raudājusi, kad viņš par 200 USD pārdeva mājopus, nopirka automātu un aizgāja karot.

ziliem, bet citiem bija jāšķiras no videokasetēm vai fotokasetēm, vai pat no kameras. Joprojām nav iespējams pārbaudīt informāciju par masu kapos gūditajiem krievu karavīriem, jo šīs vietas tiek stingri apsargātas.

Krievijas prezidenta pilnvarotais cilvēktiesību jautājumos Sergejs Kovalovs šodien no Maskavas ieradās Nazranā, lai atgrieztos Groznijā. Viņš paziņojis, ka turvākajā laikā, iespējams, tiks pasludināts 48 stundu pamiers bojāgājušo apla bāšanai un ievainoto izvešanai. S.Kovalovs pastāstīja, ka Krievijas premjers Viktors Černomirdins telefonsarunā informējis, ka šāda vienošanās panākta ar Krievijas armijas pavēlnieci Čečenijā. «Tomēr pamiera nosacījumi ir termiņi papildus jāsaskaņo sarunās ar oficiālo Grozniju,» teica S.Kovalovs. Agrāk Čečenijas puse vairākkārt piedāvāja noslēgt pamieri, lai būtu iespējams aizvērt vairākus simti Krievijas karavīru līķu, kas bija pamesti Groznijas centrā.

Čečens lūdz Allāhu sabombardētāji Groznijas centrā. Aiz muguras redzams degošs gāzes vads. Foto — EPA—A.F.I.

uzskata, ka notikumus Čečenijā jā sāc izmeklēt tūlīt, jo pretējā gadījumā šīs armijā tiks iesaistīts zēnu sāks meklēt tikai pēc pusotra gada.

Džohara Dudajeva radnieks, kurš Dienas korespondentu savā mašīnā aizveda uz Grozniju, pastāstīja, ka ievainotais prezidenta dēls Avlurs ir atgriezies ierindā un atkal karojot. «Tā tas nebeigsies. Vai viņi domā, ka mēs neiebriešim? Tas turpināsies daudzus gadus desmitus,» teica 37 gadus vecais cirka mākslinieks. Asinsatrie-

bība ir pasludināta visiem, kas iesāka šo karu, — Krievijas Drošības padomei, padomes locekļiem un arī prezidentam Borisam Jeļcinam. Ir izveidota īpaša grupa, tās sastāvā ir dažādu Kaukāza tautu pārstāvi, kuriem jāizpilda šis spridziens.

Vakar Ingušijā, kas netiek uzskatīta par kara darbības zonu, Krievijas lidotāji nošāva 12 gadus vecu ingušu zēnu, kurš kalnos ganīja aitas. Incidenti pret ingušiem turpinās. Iespējams, ka tiek plānots karš arī Ingušijā.♦

Martā notiks konference par Eiropas stabilitātes paktu

Parīze, 9.janv. (BNS—Reuter) 20. un 21.martā Parīzē notiks Eiropas savienības (ES) sponsorēta konference par stabilitātes veicināšanu starp Austrumeiropas valstīm, pirmdien paziņojis Francijas ārlietu ministrs Alāns Žipē.

Ministrs atzīmējis, ka šajā konferencē tiks slēgtas divpusējas vienošanās starp zināmām Viduseiropas un Austrumeiropas valstīm par minoritāšu tiesībām, robežu neaizskarību un labām kaimiņattiecībām.

Stabilitātes pakts kā veidu, lai izvairītos no iespējamām bijušajai Dienvidslāvijai līdzīgiem konfliktiem Eiropā, 1993.gada aprīlī ierosināja Francijas premjerministrs Eduārs Baladūrs. Pakтам arī jāveicina labas attiecības starp valstīm un etnisko minoritāšu tiesībām, atbalstot izglīt-

bas un kultūras projektus.

Dažas Viduseiropas un Austrumeiropas valstis diezgan negribīgi pievienojās šai stabilitātes veicināšanas idejai pēc tam, kad tika skaidri pateikti, ka pakts ir viens no priekšnosacījumiem, lai tā nākotnē varētu iestāties ES. Pēc atklāšanas konferences pagājušā gada maijā Parīzē detalizētas pārrunas risinājušas ap diviem «reģionālajiem galdiem» — Baltijas valstu un Viduseiropas.

Krievija, kas sākotnēji atturīgi izturējās pret attiecību apriešanu ar Baltijas valstīm ES forumā, tagad sadarbojas pilnīgi. Visneskaidrākās pašlaik ir attiecības starp Ungāriju un Slovaķiju. Slovaķijas nacionālistiski ievirzītā valdība, kas nāca pie varas decembrī, ieblīst pret īpašu tiesību piešķiršanu etnisko ungāru minoritātei.♦

Bijušos Austrumvācijas varasvīrus apsūdz pārbēdzēju nāvē

Berlīne, 9.janv. (AP) Pirmdien Berlīnes Tieslietu departaments paziņojis par apsūdzībām pret septiņiem bijušajiem Austrumvācijas augstākā varas līderiem par cilvēku nogalināšanu, kuri mēģināja bēgt no komunistiskās Austrumvācijas.

Tajā pašā laikā parādījies atsevišķs ziņojums, ka Austrumvācijas pastāvēšanas 41.gada laikā 584 cilvēki gājuši bojā mēģinājumos pāriet tās robežu. Pēc Vācijas atkalvienošanās 1990.gadā no slepenajiem dokumentiem iegūtas arvien jaunās ziņas par neveiksmīgu pārbēdzēju īsto skaitu.

Septiņi bijušie Austrumvācijas Komunistiskās partijas politiķi ielocēti tiek apvainoti dažādās slepkavībās un slepkavību mēģinājumos uz abu Vāciju robežām, kā arī pie Berlīnes mūra. Tas daļiņai Berlīni divas daļas no 1961. līdz 1989.gadam, kad tauta revolūcijas rezultātā mūrī tika nojaukts un visbeidzot gāzts arī komunistiskais režīms.

Apsūdzēto vīdri ir komunistiskā valsts pēdējais Austrumvācijas režīma galva, 57 gadus vecais Egons Krencs. Viņš nāca gāzāt Ēriha Honekera vietā 1989.gada oktobrī, tikai dažas dienas pirms Berlīnes sienas gāšanas. Politisko notikumu gaitā viņš bija spiests atkāpties no amata jau decembrī.

Apsūdzību paziņošana ir jau otrā tiesiskā vērtēšana pret bijušajiem augstākajiem Austrumvācijas varasvīriem. 1992.gadā Komunistiskās partijas līderis Ērihs Honekers un vēl piecas amatpersonas tika tiesātas par slepkavībām, apsūdzot tos par pavēļu došanu robežsargiem šaut uz pārbēdzējiem un nogalināt tos. Šajā tiesas prāvā tikai trīs apsūdzētie tika notiesāti, bet Ē.Honekers un pārējie gados vecie apsūdzētie tika atbrīvoti no apsūdzības sliktā veselības stāvokļa dēļ. Ē.Honekers pagājušajā gadā mira trimdā Čīlē no aknu vēža.

Tostarp turpinājusies tiesas prāva pret robežsargiem, kas pildīja pavēli, un tagad Berlīnē izskata divdesmit otro lietu. Lielākā daļa no prāvām beigusies ar nosacītu spriedumu paziņošanu, kaut gan dažiem robežsargiem piespriests cietumsods par robežpārkāpēju nogalināšanu sešdesmitgadsu gados. No 584 bojāgājušajiem pārbēdzējiem 369 cilvēki tikusi nāvējoši ievainoti ar šāveniem, 41 nogalinājusies minas un pārējie sastapusi savādāku nāvē — noslīkuši, mēģinot sasniegt rietumpus pa Baltijas jūru. 757 cilvēki bēgšanas mēģinājumos ievainoti.♦

Rietumi izsaka savu attieksmi pret notikumiem Čečenijā

Dienas ārzemju ziņu birojs

9.janv. Kā ziņo aģentūra AFP, ASV uzskata, ka Boriss Jeļcins joprojām kontrolē varu Krievijā, taču Klintona administrācijai ir rezerves rīcības plāni gadījumam, ja notiktu Krenļa vadības maiņa, svētdien paziņojis ASV viceprezidents Alberts Gors.

Laikā, kad pieaug kritika par Krievijas militārajām akcijām pret Čečeniju, ASV viceprezidents TV intervijā uzsvēris Vašingtonas atbalstu B.Jeļcinam.

«Mēs neatbalstām viņu personiski, bet gan kā tādas valsts demokrātiski ievēlētu prezidentu, kurā izvēlējusies demokrātijas un brīvību celtu,» viņš piebildis.

Klintona administrācija ir uzskatījusi atbalstu Borisam Jeļcinam par vienu no lielākajiem savas ārpolitikas sasniegumiem, tomēr tā pauž priekšnosacījumu, ka Čečenijā jānotiek demokrātiskām vēlēšanām, kas turpinās, neraugoties uz B.Jeļcina pavēli to apturēt.

Viceprezidents A.Gors atzinis, ka Savienotās Valstīs ir apsverušas iespējas, ka Krievijai varētu būt cits līderis, taču šāds nejausīgs plāns neesot nekas īpašs, tādi ASV esot attiecībā gandrīz uz visām pasaules valstīm. BNS—Reuter informē, ka Norvēģija pirmdien izteikusi bažas par «šokējošajiem notikumiem» Čečenijā. Norvēģijas ārlietu ministrija nosūtījusi vēstuli Krievijas ārlietu ministram Andrejam Kozirevam, taču tas neesot formāls protests. Savukārt Francija pirmdien brīdinājusi Krieviju, ka tā riskē iznīcināt cienius veidot jaunās saknes ar Eiropu, ja Čečenijā turpināsies «represijas un cilvēktiesību pārkāpumi».♦

ISZIŅAS

- Seula.** Ziemeļkoreja pirmdien paziņojusi, ka atvērs savas ostas ASV tirdzniecības un kravas kuģiem no janvāra vidus pēc tam, kad Dienvidkorejas jūras kravas pārvadājumu sabiedrība bija darījusi zināmu, ka šonedēļ piegādās Ziemeļkorejai pirmo amerikāņu naftas kravu 5 miljonu dolāru vērtībā. Saskaņā ar vienošanos pagājušā gada oktobrī Ziemeļkoreja, kas mazināja Ziemeļkorejas spēlētā kodolprogrammas radīto spriedzi, Vašingtona nodrošinās jaunu — drošāku kodolreaktoru uzcelšanu Ziemeļkorejā un to apgādi ar degvielu.
- Sarajevo.** Bosnijas valdība pirmdien apsūdzējusi serbu nemieriniekus, ka tie apdraud trauslo četru mēnešu pamieri, ignorējot dažus no tā galvenajiem nosacījumiem. Nepieciešams, lai Horvātijas serbu spēki atstātu Bihačas apkāņu Bosnijas ziemeļrietumos un tiktu atvērti ceļi no Sarajevas uz citiem valdības spēku kontrolētajiem apgabaliem.
- Nikozija.** Irāna un Krievija noslēgušas darījumu par 800 miljoniem dolāru, ka Krievija pabeigs kodolreaktoru būvi, kuru 1979.gadā apturēja islama revolūcija. Kaut gan Teherānas televīzija ziņo, ka objekts paredzēts miera laika mērķiem, informācijas analīze liecina, ka Irānai vajadzētu mazāk par pieciem gadiem, lai sāktu ražot kodolieročus.
- Jeruzaleme.** ASV aizsardzības ministrs Viljams Perijs pirmdien no helikoptera apskatījis Golānas augstienes, tajā pašā laikā šis Izraēlas okupētās teritorijas ebreji izdžināja protestējus pret augstienes atdošanu Sirijai.
- Tokija.** Japānas premjerministrs Tomi Murajama otrdien ieradās savā pirmajā vizītē Vašingtonā laikā, kad abas valstis sāk gatavoties vēsturiskai nozīmīgai OTS pasaules kara beigšu 50.gadienu atceres pasākumiem. Viens no asākajiem jautājumiem, ko T.Murajama gatavojis apspriest Vašingtonā, ir plānotā starptautiskā ceremonija ASV, Havaju salās 2.septembrī — dienā, kad Japāna 1945.gadā atzina savu sakāvi karā.
- Bonna.** Vācijas kriminālmeklēšanas pārvalde savākusi pierādījumus par nopietniem musulmaņu fundamentālistu uzbrukumiem draudiem uz Vācijas zemes, nedēļas nogalē paziņojis policijas pārvaldes priekšnieks Hanss Ludvigs Čaherts. Iekšlietu ministrs Manfreds Kantsers svētdien brīdinājis islama ekstrēmistus, kas dzīvo Vācijā, neieskaitīties nekādā vardarbībā ne sei, ne Francijā.
- Nujorka.** Pirmdien Nujorkā paaugstinātas drošības apstākļos sākās tiesas prāva pret šeihi Omaru Abderrahmānu un 14 viņa sekotājiem, ko apsūdz par plāna izstrādāšanu, lai uzspriestū vairākus populārus Nujorkas sabiedrības celtnes. 1993.gada 26.februārī notikūšais sprādziens Pasuaules tirdzniecības centrā tiek uzskatīts par daļu no šeiha un viņa sekotāju ielānotā «svēta islama kara» pret Amerikas Savienotajām Valstīm.
- Nudeli.** Svētdien Indijas dienvidos Andra Pradešas štātā aizdegās gāzes atradnes un vismaz 16 štatas ugunsdzēsji cīnījies ar liesmām, kas pacēlušās pat 100 m augstumā. Līdz piecu līdzīgu atzīmētā dzvojošie cilvēki tika evakuēti.

ABONĒJIET AVĪZI PA TELEFONU!

Jauns pakalpojums rdziniekim

Abonējiet Dienu un citus preses izdevumus 1995.gadam jaunajā abonēšanas centrā Diena!

TAUPIET LAIKU! ZVANIET TŪLĪT!
333136, 331358

Rīgā, Lāčplēša ielā 1. Darba laiks 8.00 — 20.00, izņemot svētdienas
Pie mums netiek nekā pastā!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Zigeristam var anulēt mandātu

Juris Tihonovs

Rīga, 9.janv. Saeimas Prezidijs pirmdienas sēdē pieņēma lēmumu ierosināt Mandātu un iesniegumu komisijai izskatīt pie frakcijām nepiederošā deputāta Jozahima Zigerista rīcības atbilstību Saeimas kārtības rullī prasībām, jo viņš nav apmeklējis 19. no 20 Saeimas 1994.gada rudens sesijas laikā notikušajām sēdēm.

naus kārtējas sesijas laikā neattaisnotu iemeslu dēļ nav apmeklējies vairāk nekā pusē no Saeimas sēdēm.

Mandātu un iesniegumu komisija vienreiz jau ierosināja anulēt J.Zigerista mandātu, jo viņš nebija iesniedzis pierādījumus, ka pro valsts valodu apjomā, kāds nepieciešams deputātam, taču toreiz Saecima noraidīja šo ierosinājumu, savu noraidījumu galvenokārt motivējot, ka likumam nav atpakaļejoša spēka. Tad pret mandāta anulēšanu balsoja arī Latvijas ceļa deputāti, jo mandāta anulēšanas gadījumā LNKK frakcija iegūtu sev jaunu deputātu.♦

Kurdu pārvedējs pagaidām paliks apcietinājumā

Toms Liepiņš

Rīga, 9.janv. Kurdu pārvedējam Aināram Svareniekam turpmākos divus mēnešus tiek saglabāts iepriekšējais drošības līdžeklis — apcietinājums, Dienai teica Latvijas transportsa prokuratūras virsprotokura Sandra Daugaviete. Viņam pēc Latvijas kriminālkodeksa 78.panta tiek inkriminēta robežas nelikumīga šķērsrošana.

Kā Diena jau ziņoja, 23.decembrī A.Svarenieka vadītās kuģis *Katrana* uzskrēja šķēlm netālu no Igaunijas krastiem. Uz kuģa tobrīd atradās vienīgais kuģis *Katrana* apkāpēs locekļis LR pilsonis A.Svarenieks un 149 bēgļi no Āzijas valstīm bez personību apliecinājumiem dokumentiem. Kuģa galamērķis bija Zviedrijā. 29.decembrī A.Svarenieku Igaunijas varasiestādes izveda Latvijas transporta prokuratūrai.♦

Sarunas ar valdību novērš medikū streiku

Agita Bērziņa

Rīga, 9.janv. Lai pārrunātu veselības aprūpes aktuālākās problēmas, pirmdien Ministru prezidents Māris Gailis tikās ar Latvijas medicīnas darbinieku arodbiedrības (LMDA) un medicīnas darbinieku profesionālo organizāciju pārstāvjiem. Sarunu gaitā atrasta kopēja valoda, pēc tikšanās secināja M.Gailis. LMDA priekšsēdētāja Ruta Viksna atzina, ka notikušās sarunas ļauj risināt veselības aprūpes aktuālās problēmas un novērš streika nepieciešamību.

Tikšanās laikā pārrunāti medicīnas interesējoši jautājumi par veselības aprūpes reformas finansēšanu, medikū algām, nepieciešamību uzlabot Labklājības ministrijas Veselības departamenta ierēdņu darbu, konstatēts, ka 41 lats viena iedzīvotāja veselības aprūpei šajā gadā, ko nodrošināja medicīnai papildus piešķirtie 14 miljoni latu, ir minimāla summa, ar ko var segt veselības aprūpes izdevumus. Norunāts, ka nepieciešamības gadījumā pēc kāda laika varētu notikt atkārtota tikšanās.

stāstīja: vērtējot streika prasību izpildi, secināts, ka sākt veselības aprūpes reformu nav devusi pietiekamas rezultātus — nav pārvarēta krīzes situācija veselības aprūpē, jo nav vērojama iedzīvotāju veselības uzlabošanās, nav palielināties arī medicīnas darbinieku atalgojums. Normatīvo aktu trūkums veselības aprūpē, finansēšanas politika, vēl nepieņemtais likums par pašvaldību finansu izlīdzināšanu 1995.gadā, Labklājības ministrijas Veselības departamenta nesaskaņotā rīcība esot galvenie cēloņi, kas ir šīs situācijas pamatā.

Šo iemeslu dēļ medicīnas darbinieku streika koordinācijas padome nav atcēlusi savu lēmumu par streiku. Tas gan nenotiks šā gada 24.janvārī, kā tika izlemts pagājušā gada 12.decembrī, bet padome secos, ka no alkohola akcijas nodokļa tiek iekasēti līdzekļi, kas papildus piešķirami veselības aprūpei, pašvaldību budžetu atspirdzināšanai, medikū algu pieaugumam.

Janvāra beigās paredzēta LMDA un medicīnas darbinieku sabiedriskā organizāciju pārstāvju tikšanās ar Valsts prezidentu Gunti Ulmani.♦

Prezidents pārbaudis veselību

Nelliņa Ločmele

Rīga, 9.janv. No otrdienas, 10.janvāra, Valsts prezidents Guntis Ulmanis atradīsies nosacīti brīvdienās, lai profilaktiski pārbaudītu savu veselību, Dienai pirmdien pastāstīja Valsts prezidenta kancelejas vadītājs Ivars Millers.

Prezidents turpinās pildīt savus pienākumus, taču mājas režīmā — viņš dzīvos Jūrmalā rezidencē un nepieņem apmeklētājus, bet strādās ar dokumentiem, sekos notikumiem valstī ar kancelejas darbinieku starpniecību. Pārbaude ilgs aptuveni nedēļu. Tā ir nepieciešama pirms grūtā darba gada sākšanās. Pēc neoficiālas informācijas, pārbaude notiks Līnezera klīnikā.♦

Eiroparlamenta pārstāvji iepazīstas ar Latviju

Eiropas parlamenta delegācija piņemšanā pie Saeimas priekšsēdētāja Anatolija Gorbuņova. Foto — Uldis Briedis, Diena

No 1.lpp.

Pēc Saeimas ziņu dienesta informācijas, tikšanās laikā ar Saeimas priekšsēdētāju Anatoliju Gorbuņovu Eiropas parlamenta delegācijas locekļi izrādījuši interesi par Baltijas reģiona valstu sadarbību, akcentējot, ka jaunu dalībvalstu uzņemšana Eiropas savienībā un tās dalībvalstu skaita palielināšana rada jaunu uzdevumu šai organizācijai, tāpēc būtiska ir valstu sadarbība ne tikai Eiropas institūcijās, bet arī reģionālā sadarbība un divpusējās attiecības. Īpaši interesējoties par Baltijas valstu brīvās tirdzniecības līgumu, N.Sindals paudis viedokli, ka brīvās

tirdzniecības līgums ar Eiropas savienību ir pirmais posms ceļā uz Eiropas savienību.

A.Gorbuņovs uzsvēris, ka janvāra beigās tiks izskatīts jautājums par Latvijas uzņemšanu Eiropas padomē — tas tuvinātu Latviju arī Eiropas savienībā.

Ari ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju departamenta direktore Kaija Gertnera Dienai šo vīziti nosauca par iepazīšanās vizīti, kuras laikā pārrunāti vispārēji jautājumi. Delegācija interesējusies par neseno izveidotā Eiropas integrācijas biroja darbību un integrācijas procesu vispār, par Latvijas viedokli Čečenijas jautājumā.♦

precīzējums

7.janvāra Dienā rakstā *Vienkāršos algu apņēmīšanu skolotājiem* iepriekš neprecizējā: darba grupa izgūtibas darbinieku algu darba samaksas sistēmas izveidošanai ierosina MK — pirmis valdība pieņem lēmumu par minimālās darba algas paaugstināšanu valstī, no valsts budžeta finansējamo iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem darba algu fondu palielināt par 5%, nevis katru sestmēsi par 5%, kā kļūdaini minēts rakstā.

Pārdoz mazutu

No 1.lpp.

E.Žūrdzins Dienai teica, ka līdzīgs stāvoklis esot arī Gulbene, Balvos un citās Latgales pilsētās. Daudzavpils kontaktojas ar Baltkrieviju, kur esot iespējams ne visi darīgi iepirk mazutu. Kopš sestdienas karstā ūdens padeve uz nenoteiktu laiku pārtraukta arī Preiļos, tā cerot ar nākotnējam mazutu krājumiem pilnībā dzīvotāju namu apkūri paildināt līdz mēneša beigām.

Mazuta trūkumu Latvijas patērtāji sāka just pēc Krievijas premjera aizlieguma izvest šo kurināmo arpus valsts robežām. Līdz ar to daudzās Latvijas firmās, kas līdz šim piegādāja mazutu no Krievijas,

vairs nevar to ievest Latvijā. Pēc J.Ozolīna informācijas, patlaban Latvijā no Krievijas mazuts netiek ieviests un vairāku firmu iegādātais mazuts stāvo pie Krievijas robežas.

Pašvaldības, kurām būs tiesības nopirkt mazutu no valsts rezervēm, par to maksās aptuveni 54 latu tonnā (līdzīga ir arī mazuta tirgus cena Latvijā), un par kurināmo būs jānorēķinās līdz 1.maijam. Mazuts valsts rezervē iepirkts jau pirms pusotra gada, un tā pašreizējā cenā ietilpst arī ilgās uzglabāšanas izdevumi. Jaunu mazuta valsts rezervē līdzīgiem gadījumiem varēs iepirkt tikai pēc tam, kad pašvaldības samaksās par šo mazutu.♦

Cienijamie lasītāji!
Ja jums nav izdevies poskāt nopirkt mūsu avīzi, lūdzu, zvaniet pa tālr. 276739

A/s Diena Abonēšanas centrā vajadzīgas telefona operatores ar iemaņām darbā ar cilvēkiem un datoru.
Tālr.374164.

LĪDZJŪTĪBAS

Dzīlās sēras paziņojumā, ka mūžībā aizgājis VID Rīgas centra rajona nodaļas iedzīvotāju nodokļu maksājumu daļas vadītāja **Daina Skudra**.
Izskām līdzjūtību tuviniekiem.
VID Rīgas centra rajona nodaļa

Izskām līdzjūtību skolotāji Ainei Vaivodei sakarā ar vīra nāvī.
8.c klases skolēni un vecāki

7.janvārī 88 gadu vecumā mirusi mūsu māmuliņe **Austra Erglis** (dzim. Kīrese).
Par izvadišanu zvanīt pa tālr.425143.
Meitas, znots, mazbērni un mazmazbērni

5.janvārī no mums šķirsies **Liliņa Smagare**.
Izvadišana 12.janvārī plkst.13 no Siguldas kapu kapličas.
Piederigie

Skumji galvas noliec priedes kļūdas,
Nolīst ziedos rīta mirdzums silts,
Nolāc vēsma — miera lai dusu,
Lai tev viegla tēvu zemes smilts.
(L.Ļēmanis)

Sāpēs un dzīļā cieņā noliecām galvu, atvadoties no cieniā ilggadējā skautu vadītāja, Baltās Līlijas ordeņa kavaliera, centrālās pārvaldes locekļa, LSGCO Daugavas novada priekšnieka, vadītāja **Augusta Lapīņa**, viņam mūžības sirojumā aizejot. Izskām dzīvī līdzjūtību meitai, dēlam, mīzēm tuviniekiem un Daugavas novada skautiem un gaidām.
Latvijās skautu un gaidu centrālā organizācija, visa skautu un gaidu saime